

Karol Horník: Jednoducho, je to svinstvo!

Nemôžem nezareagovať na článok v denníku Nový čas, pod názvom „Neplatiči drancujú historické budovy“.

O čo v ňom ide? Primátor mesta Kežmarok Šajtlava prišiel na „unikátny“ spôsob zbavovania sa problémových prevažne rómskych rodín. Tvrdí, že neprispôsobiví občania, problémové rodiny, ktoré obývajú historické Hlavné námestie devastujú budovy, ich správanie vzbudzuje pohoršenie. S týmto tvrdením možno súhlasiť, je to problém každého mesta, či obce, kde je väčšia koncentrácia takýchto občanov. Avšak nemôžem súhlasiť s už spomínaným „unikátnym“ spôsobom ich vysídľovania. V čom spočíva? Nuž v ich vysáňkovaní.

Nie na okraj námestia, či perifériu mesta, nie do inej časti mesta, ale mimo mesta. Podľa možnosti čo najďalej. Šajtlava má dokonca vytvorené aj konkrétne obce a mestá, ktorým chce „pomôcť“ s nárastom počtu obyvateľov.

Medzi nimi spomína aj mesto Dobšiná, ktoré je vzdialené cca 60 km. Pán primátor mesta Kežmarok, dovoľujem si vás aj touto cestou upozorniť, že mesto Dobšiná má tak tiež bohatú a slávnú históriu so vzácnymi historickými pamiatkami. Má svetoznámu Dobšinskú ľadovú jaskyňu a prekrásnu prírodu Slovenského Rudohoria a Národného parku Slovenský raj.

Aj tu žijú ľudia, Dobšínčania, veľkí lokálpatrioti, ktorí majú svoje

pokračovanie strana 2

dnes v čísle

ŠPORTOVÝ DEŇ OZ OHNIVÝ TANEC V DOBŠINEJ

Deň plný športu a opekačky sa vydral **str. 2**

JUNIÁLES 2007: KOPA ZÁBAVY A ŠPORTU

Prečítajte si výsledky **str. 5**

PRÍPAD VRAŽDY ETNICKÝCH NEMCOV V PŘEROVE

Z histórie **str. 6,7**

MESTO POPORVÝKRÁT UDELILO ČESTNÉ OBČIANSTVO

Prečítajte si na **str. 10**

SUDOKU, ŠACH, VTIPTY, INTERNET a všeličo ďalšie

str. 11

Rast'o Ekkert sa zastavil aj v Dobšinej

„Lietajúci“ reportér Rast'o Ekkert precestoval pri nakrúcaní svojich reportáží takmer celý svet. Vybuchovali okolo neho bomby, zadržávali ho úrady, takmer neprežil cestu pochybnou loďou a napriek tomu nakrúcal, aby ste to všetko mohli cez obrazovku zažiť aj vy.

Ak aj niekto Rasťa Ekkerta predtým nepoznal, jeho Cesta okolo sveta za 80 dní, ho preslávila. Keď sa vydal na cestu, ani vo sne netušil, čo všetko

ho čaká, akými dobrodružstvami, či skôr tvrdými skúškami (pašerácka loď, porucha motora, búrka, piráti), bude musieť prejsť. Keďže je však dobrodruh, a navyše macher, nič ho od stávky v JOJke neodradilo ani tento krát v „Kubáni vs. Ekkert“. Táto súťaž bola odštartovaná 01. júla v Novej Sedlici, kde sa Kubáni a Ekkert rozdelili a každý inou cestou vyrazili za spoločným cieľom – Bratislavou. Rasťo bol na ceste už niekoľko dní, keď sa objavil v našom

meste. Dnes vám preto ako jediní prinášame exkluzívny rozhovor s týmto veľmi priateľským redaktorom TV JOJ.

Rasťo. Ako vznikla táto stávka?

„Stávka Kubáni vs. Ekkert nevznikla v mojej a ani Jožovej hlave. Riešila to za nás televízia, kde nám už len oznámili všetky skutočnosti. No aspoň sa nás opýtali či stým súhlasíme (smiech).“

Kolký deň si na ceste a aký ťažký máš batoh?

„Ani sa mi to nechce veriť, ale dnes to je jedenásty deň. Nohy z toho majú riadnu nakladačku. Môj batoh nie je až tak ťažký, váži dvanásť kíl, ale pri celodennej chôdzi riadne oťažieva.“

Priemerne koľko kilometrov prejdeš za deň?

„Je to rôzne. Závisí to od terénu, ale najviac som prešiel štyridsať a najmenej asi dvadsať.“

Kde prespávaš?

„Vždy sa mi podarí dôjsť do mesta či dedinky, kde zvyknem prespať v hoteli či penzióne. Aj včera som došiel až do Vlachova, kde som sa zložil v miestnom penzióne. No keď príde na najhoršie, tak mám so sebou aj malý stan a spacák, takže ak budem musieť prespať aj pod holým nebom.“

Čomu sa najviac venuješ vo voľných chvíľach?

pokračovanie strana 2

Športový deň v OZ Ohnivý Tanec

Občianske združenie Ohnivý tanec usporiadalo v sobotu 23. júna pre rómske deti z Dobšinej a okolia akciu s názvom „Športový deň“. Ráno o desiatej hodine na Námestí baníkov čakala na deti pristavená Avia, ktorá ich v sprievode vedúcich združenia vyviezla do areálu Ramže, kde ich čakal pestrý program pozostávajúci zo športových disciplín a zásad poskytovania prvej pomoci. Za O.Z. Ohnivý tanec sme požiadali o rozhovor jeho predsedníčku Kamilu Gonovú. „Naše

občianske združenie sme založili v septembri roku 2004. Zaoberáme sa hlavne prácou s rómskymi deťmi a v našich programoch a akciách, ktoré organizujeme sa snažíme rozvíjať ich talent, kultúrne a športové povedomie. Akcia, ktorú sme pripravili je jednou z nich.“ Po športových výkonoch, ktoré deti podali, vyhladli a vedúci im pripravili

vatru na opekanie všelijakých dobrôt. Na celý priebeh akcie dohliadali zdravotníci z MS SČK v Dobšinej, ktorí prispeli prednáškami a ukážkami z poskytovania prvej pomoci.

Text a foto: Red. -JK-

Žiaci sa lúčili

„V mene všetkých žiakov 9.-tych ročníkov Vám dnes sľubujeme, že aj keď sa rozletíme do všetkých kútov našej vlasti, vždy sa budeme s láskou vracieť do nášho mesta, že sa chceme podieľať na jeho zveľadení, že budeme šíriť jeho dobré meno a vždy a všade sa budeme pýšiť tým, že sme Dobšincania.“ Aj takýmito slovami sa 28. júna lúčili žiaci deviataho ročníka Z.Š. Eugena Ruffinyho v Dobšinej so svojou školou na pôde historickej radnice mesta. Prítomných žiakov, riaditeľa Mgr. Jaroslava Hutníka a triednych učiteľov prijal v tento deň v priestoroch obradnej siene primátor mesta Dobšiná, Karol Horník, ktorý zaželal žiakom veľa úspechov pri ich ďalšom štúdiu v stredných školách, do ktorých odchádzajú. Taktiež vyjadril presvedčenie, že i keď budú mnohí ďaleko od svojho rodného mesta, navždy si kúsok z neho uchovávajú vo svojich srdciach a budú naň radi spomínať. Jedny odchádzajú iní prichádzajú. Aj takýmito slovami by sa dalo charakterizovať prijatie škôľkarov na radnici dva dni pred lúčiacimi sa deviatakmi. Škôľkari sa síce taktiež lúčili so svojou škôlkou, no zároveň sa tešili do svojej novej základnej školy, v ktorej ich naučí čítať, písať, počítať a mnoho ďalšieho. Pre pána primátora si pripravili krátky blok básne, spevu a tanca, za čo ich odmenil balíčkami plnými sladkých dobrôt. Zo škôľkarov budú stredoškôľci a zo škôľkarov škôľáci. Obom však redakcia Dobšinských novín praje zdravie, vytrvalosť a najlepšie výsledky v štúdiu v stredných, alebo základných školách.

Text a foto: Red. -JK-

Malí zlodeji v akcii

Ziskuchtivým malým zlodejom neodolala predajňa textilu a bižutérie Zumi v blízkosti tržnice v Dobšinej. Tí sa v noci 5. júla o 03:00 hod. vlámali cez výklad predajne, z ktorej si chceli odnieť najmä hotovosť a tovar, ktorý mali v úmysle následne rozpredať a získať tak ďalšie peniaze. V predajni tak rabovali do nezistenej hodiny. Majiteľka obchodu ráno

zistila, že im zmizla značná časť hotovosti a tovaru v hodnote 137 tisíc korún a ihneď zalarmovala štátnu políciu. Príslušníci OO PZ v Dobšinej začali celý skutok veľmi rýchlo a profesionálne vyšetrovať a pri niekoľkohodinovom pátraní získali informácie, ktoré ich doviedli priamo k trom páchatelom. Tí sa po dolapení k činu priznali. Jeden vlamač je ešte maloletý, no dvaja sú vo veku 14 a 15 rokov a tak poniesú najväčšiu zodpovednosť za tento trestný čin. Prinášame exkluzívne pre vás, našich čitateľov aj fotku zadržaných zlodejov.

JK & PB Foto : JK

Jednoducho, je to...

dokončenie zo strany 1.

mesto radi, ktorí ho neustále zveľadujú, aj my riešime rôzne problémy spolunažívania, problémy s ťažko prispôsobivými občanmi. Riešime ich v rámci našich možností, v rámci nášho regiónu, územia, katastra. Toto vaše počínanie je vrcholne neseriózne, neetické a nekolégálne.

Preto vás vyzývam v mene poslancov Mestského zastupiteľstva v Dobšinej, v mene svojom, v mene občanov mesta a občanov celého regiónu Horného Gemera, nestrpečujte nám život, neposúvajte nám ľudí, s ktorými si nevieť poradiť. Postarajte sa o nich sami. My ich nechceme.

Kladiem si otázku. Nie je takéto zbavovanie sa občanov mesta veľmi rafinovaná forma diskriminácie, či rasizmu? Odpoveď. Možno áno, možno nie. Určite je to však veľké svinstvo.

Karol Horník
primátor mesta Dobšiná

Rasťo Ekkert sa zastavil...

dokončenie zo strany 1.

lach?

„Určite ošetrovanie nôh. Po celodennom pochode ich mám samý otlak a tak ich musím natierať všelijakými masťami a podobne. Ráno je vždy najťažšia etapa celého dňa, keď sa musím rozohýbať. No potom to už ide.“

Ako sa Ti pozdáva naše mesto, jeho okolie a príroda?

„Je vidieť, že Dobšiná je mestom s bohatou históriou a je v nej veľa pamiatok, ktoré by som rád videl, ale vzhľadom na to, že sa musím ponáhľať do cieľa je

to teraz nemožné. No v budúcnosti sa sem rád vrátim. Príroda je tu krásna a došlo mi učarovala.“

Truša si na Joža Kubániho? Kto vyhrá túto stávkku?

„Jožo toho má veľmi veľa prechodené a vyzná sa, ale i tak dúfam, že ho zničím (smiech). Bude to ťažké, no pokúsim sa vyhrať túto stávkku. Snáď sa mi to podarí. Týmto by som chcel pozdraviť všetkých čitateľov Dobšinských novín a poďakovať sa tým, ktorí mi držia palce!“

Red. -JK-

krimi v skratke

MESTSKÁ POLÍCIA INFORMUJE

1.5. 2007 – na Ul. SNP došlo ku krádeži kotúčov z píly v stodole. Páchatel bol zistený. Skutok bol realizovaný ako priestupok v blokovom konaní.

1.5. 2007 – na Nám. baníkov v predajni CBA došlo k drobnej krádeži maloletým páchatelom. Skutok riešený ako priestupok proti majetku-odložením nakoľko páchatel bol maloletý.

V mesiaci máj 2007 boli riešené ďalšie tri prípady drobných krádeží v predajni, ktoré boli odložené, nakoľko boli spáchané maloletými páchatelmi.

4.5. 2007 – na Ulici hronskej v miestnom pohostinstve došlo k narušovaniu občianskeho spolunažívania, kde cudzia štátna príslušníčka urážala personál, skutok realizovaný blok. pokutou.

12.5. 2007 – na Ul. SNP pred predajňou obuvi podnapitý občan močil na vozovku a vykrikoval. Za narušovanie verejného poriadku mu bola uložená bloková pokuta.

15.5.2007 – bola na MsP nahlásená krádež náušník na Ul. SNP. Šetrením bol zistený páchatel, vec odovzdaná na OO-PZ pre podozrenie z trest. činu.

22.5. 2007- zistený na Ul. hronskej nepovolený podomový predaj cudzími štátnymi príslušníkmi. Realizované blok. pokutami pre porušenie VZN mesta.

23.5. 2007-zistené v parku na Ul. SNP požívanie alkoholických nápojov občanom mesta, ktorému za porušenie VZN mesta bola uložená bloková pokuta. V mesiaci máj 2007 boli zistení a riešení blok. pokutami ďalší štyria občania mesta za požívanie alkoholu na verejnom priestranstve.

29.5. 2007- podnapitý občan mesta na Ul. jarkovej vyhodil z okna rodinného domu na chodník farebný televízor, ktorý sa následne rozbil a znečistil verejné priestranstvo. Za priestupok bola občanovi uložená bloková pokuta pre porušovanie verejného poriadku.

29.5. 2007 – došlo na Ul. zimnej ku krádeži zemiakov z dvora rodinného domu maloletými páchatelmi, ktorí sa dovnutra dostali po odčudnení pravejho kľúča. Nakoľko skutok vykazoval znaky trestného činu, bola vec odovzdaná na OO-PZ.

31.5. 2007 – došlo na Ul. Niže mesta v prevádzke na spracovanie dreva ku krádeži koľajníc. Páchatel bol zistený a za priestupok proti majetku mu bola uložená bloková pokuta.

V mesiaci máj 2007 bolo prijatých 7 oznámení zo ZŠ a ŠZŠ v Dobšinej vo veci zanedbávania starostlivosti o povinnú školskú dochádzku dieťaťa. Uvedené skutky boli riešené blok. pokutami, resp. odovzdané na ÚJKP pre podozrenie z trestného činu.

1.6. 2007 - zistené na SAD zastávke na Nám. baníkov narušenie verejného poriadku podnapitým občanom, ktorý vykrikoval. Riešený na mieste blok. pokutou.

pokračovanie str. 3

Sút'až v break – dance

V rámci XI. Moldavských dní sa v Moldave nad Bodovou uskutočnila súťaž v breaku. Organizátorom tejto akcie bolo CVC Cvrček z Moldavy. Chlapci z Dance Clubu, ktorý pracuje v našom centre sa spolu s chlapcami z Moldavy, Rožňavy a Košíc do tejto súťaže zapojili. Súperilo sa medzi dvojicami, ktoré stále postupovali až do finále. Všetci odvieďli veľmi vyrovnaný boj. Porota, ktorá bola

zložená z tanečných majstrov Aaron Tesfayer, Laciho, a Pukasa mala veľmi ťažkú prácu, no napokon rozhodla. Na prvom mieste sa umiestnili chlapci z Rožňavy druhí boli Moldavčania no a na treťom mieste sa umiestnila naša dvojica Róbert Šmelko a Albert Lipták, ktorí reprezentovali naše Centrum voľného času na vysokej úrovni. Absolútnym prekvapením pre nás bolo vyhlásenie najlep-

šieho breakera dňa, ktorým sa stal náš Albert Lipták. Na tejto akcii sa predviedli aj naše dievčatá, ktoré sa ukázali aj ako mažoretky ale aj ako breakove baby. Atmosféra bola úžasná a teší nás, že break v našom centre začína zastávať dôležité miesto medzi deťmi. Budúci školský rok nám určite prinesie veľa nových talentov v tejto tanečnej disciplíne.

Bibiána Slovákova

„Prines oheň a zvíťaziš: „turisticko - branný pretek“

Už XV. Ročník MS „Prines oheň a zvíťaziš“, ktorého sa deti z Územnej organizácie DO – Fénix v Dobšinej každoročne zúčastňujú, sa tento rok konal v krásnom horskom prostredí Národného parku Malá Fatra, v Bystričke na Orave v termíne od 21. 6. do 24. 6. 2007. Do preteku sa zapojili všetky 4 družstvá v rámci jednotlivých kategórií – mladší chlapci a dievčatá a starší chlapci a dievčatá. Aj napriek tomu, že pre Oravu je charakteristické chladnejšie podnebie, počasie nám prišlo. Samotný pretek sa konal už na druhý deň. Pomerne náročnú trasu súťažiacim ešte viac sťažila nočná búrka, po ktorej sa musela celá trať znova preznačiť. Zdatným dobšinským deťom to však neprekážalo a dokázali si poradiť aj s takouto „zákernosťou“ počasia. Výsledkom ich snaženia a bojovnosti bolo výborné umiestnenie, ktoré si Dobšiná snaží udržiavať po každý rok.

Výsledky:

1. miesto – mladšie dievčatá – Alexandra Palacková
Tamara Oravcová
Lucia Novotná

1. miesto – starší chlapci – Matúš Poliak
Jakub Slovák
Michal Lipták
3. miesto – staršie dievčatá – Dominika Majeríková
Mária Hutníková
Martina Smreková
4. miesto – mladší chlapci – Filip Klementík
Matúš Mol
Milan Lipták
Okrem preteku sa deti mali možnosť zúčastniť na ďalší deň prehliadky Oravského podzámku a tiež športovej Fénixiády na hore Šíp.
Aj napriek počiatočným problémom so súťažiacimi tohtoročný pretek dopadol dobre. Podarilo sa nám obhájiť obidva minuloročné putovné poháre, v najsilnejšej a najviac zastupenej kategórii starších dievčat sme získali 3. miesto a k rovnakému umiestneniu chýbalo mladším chlapcom len 3 stotiny sekundy. Víťazom srdečne blahozeláme a už teraz sa tešíme na budúcoročné MS v turisticko-brannom preteku „Prines oheň a zvíťaziš“, ktoré sa budú konať na Záhorí.

Mgr. Sylvia Tešlarová

V znamení rock and rollu!

Dňa 08. júna sa v Kultúrnom dome v Dobšinej konalo vystúpenie umeleckej skupiny ALMA – ART z Kolárova, ktoré sa nieslo v tónoch rock & rollu. Prítomní diváci si mohli vypočuť nezabudnuteľné skladby od hudobných veľikánov ako Billa Haleya, Chucky Berryho, Little Richarda, Roya Orbisona, či právom nazývaného kráľa Elvisa Presleyho. Kvalitná hudba v ešte kvalitnejšom podaní skupiny ALMA – ART vyburcovala nejedného diváka k spevu so spevákom Lórántom Magyarom. Vystúpenie tejto umeleckej skupiny, bolo nepochybne jedno z najlepších podujatí za posledné obdobie. No i napriek vysokej profesionálnej úrovni skupiny, symbolické cene vstupného a dostatočnej propagácie sála kultúrneho domu nezažila nával divákov, ale skôr zívala prázdnotou. Natíska sa tu preto otázka. Už nás prestali zaujímať kvalitné živé vystúpenia? Sme závislí od komerčnej hudby rýchlo kvasených hviezdíček, na ktoré si po roku ich slávy (a ich následného pádu) nik nespomenie? Dúfam, že to tak nie je...
Red. -JK-

krimi v skratke

1.6. 2007 - v parku na lavičke na Nám. baníkov zistené požívanie alkoholu občanom, ktorému za porušenie VZN mesta bola uložená bloková pokuta.

V mesiaci jún 2007 boli zistení a riešení blokovanými pokutami ďalší piati občania mesta za požívanie alkoholu na verejnom priestranstve.

6.6. 2007 - na Ul. zimnej maloletú uhryzol do nohy nedostatočne zabezpečený pes, držiteľ psa bol zistený a následným šetrením bolo zistené, že pes nebol prihlásený do evidencie a

taktiež nebol očkovaný, za porušenie VZN bola držiteľovi psa uložená bloková pokuta.

8.6.2007 - v popoludňajších hodinách došlo pred pohostinstvom Baník v Dobšinej k slovnej a neskôr aj fyzickej potyčke medzi dvoma rómskymi občanmi. Vec realizovaná v blokovanom konaní

13.6.2007 - hliadka MsP zistila priestupok na Námestí baníkov a to porušenia VZN mesta o zákaze požívania alkoholických nápojov na verejnom priestranstve, za čo bola priestupcovi uložená bloková pokuta

14.6.2007 - oznámila predavačka predajne potravín CBA v Dobšinej, že v ich predajni došlo ku krádeži 3 kg kuracích prís, kde páchatelom bola zistená róma, ktorej bola za skutok uložená bloková pokuta a tovar bol vrátený v nepoškodenom stave do predajne.

MSP Dobšiná

Myslíte si, že javy vo vašom okolí si zaslúžia širšiu pozornosť?

Kontaktujte nás!!!

MAIL: dobsinske.noviny@inmail.sk

MOB.: 0905 597 957

TEL.: 058/ 7941 163

SKYPE: juraj.karika@post.sk

Zamestnať sa inde je problém!

Rožňavský okres si v súvislosti s vývojom nezamestnanosti, zbral takpovediac z každého rožku trošku.

Ako uviedol UPSVAR, medzieročný pokles nezamestnanosti dosiahol 12,26 percenta, čo znamená, že prácu si našlo 888 osôb. Miera nezamestnanosti sa u nás pohybuje na úrovni 19,92 percenta. Len počas mesiaca jún vyradili z evidencie 336 ľudí. Zo 159 evidovaných si 22 našlo prácu v iných okresoch a desať z nich mimo republiky. Aj tu nezamestnaní v hojnej miere využívajú sezónne práce. V okrese najviac pracovných príležitostí dali ľuďom firmy Slov-Hun-Trade Gemerská Hôrka a CMF Slovakia Brzotín. Chce-

li by ste si nájsť prácu mimo nášho okresu, napr. v Poprade? Ak nemáte auto môže to byť veľký problém. Zistili sme totiž, že na rannú zmenu sa z Dobšinej autobusom jednoducho nedostanete! To isté platí aj pre návrat z druhej zmeny z Popradu do Dobšinej. A pritom by stačilo tak málo. Jeden ranný spoj o 04:30 hod. a jeden s odchodom z Popradu o 22:30 hod. pre návrat späť. Naše mesto má alarmujúco vysokú mieru nezamestnanosti. Treba si však uvedomiť, že do Popradu to nemáme až tak ďaleko a práce je tam nadostač (a samozrejme nie za minimálnu mzdu). Vyriešenie tohto problému so spojmami by pomohlo nejednému Dobšinkanovi zamestnať sa. Na ťahu je teraz samospráva.

Red. -JK-

Svetový deň darcov krvi

14. jún každoročne patrí Svetovému dňu darcov krvi. Je vyjadrením vďaky všetkým dobrovoľným darcom krvi, ktorí pravidelne dávajú ten najvzácnejší dar, svoju krv. Súčasne je upozornením a pripomenutím skutočnosti, že všetci raz krv môžeme potrebovať. Tento deň sa spája s narodením Karla Landsteinerja, nositeľa Nobelovej ceny za medicínu a lekára, ktorému sa priznáva určenie systému krvných skupín AB0. Organizujú ho Svetová zdravotnícka organizácia (WHO), Medzinárodná

federácia spoločností Červeného kríža a Červeného polmesiaca (IFRC), Medzinárodná federácia organizácií darcovstva krvi (IFBDO/FIODS) a Medzinárodná transfúziologická spoločnosť. Organizátori a partneri Svetového dňa darcov krvi na Slovensku aj touto cestou ďakujú všetkým pravidelným darcom krvi za neoceniteľnú službu spoločnosti. Za to, že pravidelne dávajú životu ten najväčší dar. Svoju krv.

MS SČK v DOBŠINEJ

Svetový deň darcov krvi
"Urob krok k dospelosti. Daruj krv."

Kupujme slovenské výrobky!

„Nie je všetko zlato čo sa blyští.“

Náš trh je zaplavený zahraničným tovarom. Medzi ním je i veľa takých výrobkov, ktoré sme ešte donedávna aj my vyvážali. Mnohé naše podniky hneď po privatizácii skrachovali, alebo väčšina z nich k tomu niekto dopomohol. Tie, ktoré ešte existujú dones vlastnia zahraniční investori. No namiesto toho, aby ich zveľadovali, často obmedzujú výrobu, prepúšťajú – skrátka likvidujú. A nezamestnanosť? Tá si pokojne narastá.

Konkurencia taktiež nespí. Veď v našich médiách sú väčšinou iba reklamy zahraničných výrobkov. Žiaľ, často im naletíme nehľadiac na to, že tým sami likvidujeme naše domáce podniky. Prečo? Lebo im tým znižujeme odbyť.

Preto sú nútené obmedzovať výrobu a následne prepúšťať zamestnancov. Ak tento stav nezmeníme, bude to pre nás katastrofa.

V tomto prípade nechápem naše zmýšľanie, lebo naše výrobky sú neraz kvalitnejšie než zahraničné. Už dnes máme v porovnaní s okolitými štátmi vysokú nezamestnanosť a čo nás čaká ďalej? Budme preto aj my v tomto smere tak trochu národovcami!

Dajme pri nákupe prednosť našim výrobkom. Veď je to aj v našom záujme. Ak budú naše podniky prosperovať, zvýši sa nielen zamestnanosť, ale aj príjmy štátu. A tým samozrejme aj naša životná úroveň.

P.B.

Výstavba viacúčelového športového ihriska

V mesiaci február 2007 mesto Dobšiná na základe žiadosti o grant získalo finančný grant z Nadačného fondu Východoslovenskej energetiky, a.s., Nadácie Pontis na výstavbu viacúčelového športového ihriska. Toto ihrisko bude umiestnené na nevyužitej trávnej ploche, ktorá sa nachádza v areáli mestského sídliska Rozkvet (plocha medzi OO PZ a blokom č. súp. 348).

Cieľom tohto projektu je skvalitnenie úrovne športového vyžitia pre všetkých občanov mesta rôznych vekových kategórií, ako aj pre návštevníkov mesta. Vytvorenie vhodných podmienok pre efektívne využívanie voľného času detí a mládeže v meste, skultúrneho životného prostredia. Vytvorenie priestoru pre tvorivé a bezpečné hry detí.

Na ploche 5280 m² by sme v rámci

implementácie projektu chceli upraviť terén pre 6 ihrísk pre rôzne športové aktivity – malý futbal + hádzaná, basketbal + volejbal, polovica tenisového dvorca s tenisovou stenou, cyklotriálová dráha. Výstavbou tohto ihriska sa vytvorí priestor pre športové aktivity občanov, ktoré môžu realizovať vo voľnom čase v rôznych športových disciplínach, nakoľko v súčasnosti fungujúce športoviská sú prevažne kapacitne obsadené žiakmi, ktorí navštevujú školské zariadenia, resp. slúžia na tréningy aktívnych športovcov.

Podľa časového harmonogramu projektu by sa práce a jednotlivé aktivity projektu mali ukončiť v mesiaci september 2007 a ihrisko by malo byť sprístupnené širokej verejnosti občanov.

J. Lenkeyová - MsÚ

MLADÁ DOBŠINÁ

Občianske združenie Mladá Dobšiná vzniklo 3. mája 2007, kedy na základe žiadosti a štatútu, ktorý sme si samy vypracovali, bolo riadne zaregistrované na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky.

Čo nás viedlo k tomu, aby sme v Dobšinej založili mládežnícke občianske združenie? Predovšetkým to bola skutočnosť, že podľa nášho názoru v Dobšinej je nedostatok aktivít a príležitostí na efektívne využitie voľného času pre deti a mládež. Chceli by sme preto združovať dobšinskú mládež a angažovať ju do nami pripravovaných aktivít, aby netrávila všetok svoj voľný čas len v krčmách či užívaním drog, ktoré sa hlavne v poslednej dobe v Dobšinej rozšírili. Naše aktivity chceme teda smerovať k prevencii drogovej závislosti, posilneniu pocitu spolupatričnosti a upevneniu medziludských vzťahov. Ďalej budeme podporovať kultúrny rozvoj v meste formou organizovania spoločenských podujatí, koncertov, športových aktivít i vlastnou prácou a pod. Takýmito podujatiami by sme samozrejme dopomohli k zvýšeniu atraktivity mesta aj pre turistov, ktorým okrem prírodných krás zatiaľ u nás nie je veľa čoho ponúknuť.

Snažíme sa ľudí informovať o regionálnych udalostiach a pomocou ankiet zisťovať verejnú mienku o aktuálnom dianí v meste a okolí, prípadne pomocou petícií či sťažností upozorňovať predstaviteľov vedenia mesta na dané problémy a snažiť sa o spoluprácu pri riešení napríklad aj tvorením projektov na čerpanie financií z rôznych fondov.

Myslíme si, že Dobšiná má ľuďom čo ponúknuť, bohužiaľ, v súčasnosti jej rozvoj stagnuje, čo by sme však našou činnosťou chceli v čo najkratšom čase zmeniť. Sme mladí študenti a svoj čas trávimy i v iných mestách, kde študujeme či pracujeme. No stále sa vraciame domov a radi by sme sa vracali i naďalej, pretože okrem rodiny tu žijú naši priatelia, susedia a známi, ktorých máme radi a preto je našou snahou spríjemniť si život a zveľadiť okolie tak, aby sme nemuseli svoj domov opúšťať a hľadať šťastie inde. Ako vzdelaní ľudia, ktorí majú svoje vízie o rozvoji mesta a takisto vnímame život v iných mestách, v ktorých študujeme, vieme, že všade dobre, no doma najlepšie, najmä ak k tomu prispějeme vlastnou aktivitou.

Veríme, že svojím pričinením a vzorom povzbudíme aj ostatných, ktorí sa k nám pridajú a spoločne toho veľa dokážeme. Neuspokojujeme sa s názorom, že mladí ľudia musia rodné mesto opustiť, aby mohli plnohodnotne žiť. Bude to pravda vtedy, keď sa i sami nepokúsime niečo urobiť, aby sme rodné mesto nemuseli opustiť, ale aby sme si život v ňom zatraktívnili a spríjemnili a tak dali základy na zveľadenie mesta, ktoré má i vplyvom demografického pôsobenia veľa problémov.

o.z. Mladá Dobšiná

www.mladaobcina.szm.sk

NEDOCENENÁ HISTÓRIA DOBŠINEJ

Pán Grenda v roku 1995 písal o dobšinských četerňach, ktorých bolo na území mesta 5. Dnes vďaka rodine pána Mariána Valentka pri evanjelickom kostole je vo funkčnom stave jedna a druhá na Námestí baníkov vďaka Podniku služieb mesta Dobšiná a jej konateľovi Tiborovi Harmathovi. Už niekoľkokrát sa občania obracali na kom-

petentných vo veci opravy zvyšných četerní, ale za dlhé roky sa v tejto veci nič nezmenilo a neurobilo. Občania stále dúfajú, že sa vráti ich zašlá sláva a namiesto odpadu v nich zasa potečie čistá voda.

P.B.

Foto: Red. -JK-

„Gemerčatá“ hodnotia

Je za nami ďalší školský rok a pre Detský folklórny súbor Gemerčatá to znamená koniec ďalšej úspešnej sezóny. Deti absolvovali niekoľko krásnych vystúpení či už na domacom javisku (Turice, Deň matiek), alebo v okolitých obciach. Zúčastnili sme sa folklórneho festivalu v Rejdovej, usporiadali sme jeden vianočný a štyri novoročné koncerty. Na okresnej prehliadke hudobného folklóru v Rožňave sme sa umiestnili v striebornom pásme s postupom na Krajskú súťaž detských folklórnych súborov v Košiciach. Za týmto všetkým je nemálo úsilia detí aj vedúcich, ktoré s nimi týždeň čo týždeň zvládajú tajomstvá tanečných krokov, učia sa ďalšie a ďalšie ľudové piesne a detské hry. Odmenou za toto úsilie bolo celodenné sústredenie na Hrádku pri Jelšave. Okrem precvičovania jednotlivých programových čísel

sme navštívili Ochtinskú aragónitovú jaskyňu, zahrali sme sa na detskom ihrisku. Tety kuchárky nám v hoteli Hrádok pripravili chutný obed a podvečer nás čakal bazén, kde sme sa všetci dosýtosti vyšantili.

Touto cestou sa chceme poďakovať aj Mestským lesom Dobšiná, ktorí podporili činnosť detského súboru a na toto sústredenie nás ujo Švarc odviezol Aviou - lesobusom. Poďakovanie patrí aj všetkým rodičom, ktorí nám po celý rok pomáhajú pri údržbe a praní krojov a v neposlednej miere aj všetkým deťom - členom Detského folklórneho súboru Gemerčatá, ktoré sú ochotné vzdaf sa počítačových hier, videa a podobných novodobých vymožeností, aby spoznávali zvyky našich starých rodičov a krásu slovenských ľudových piesní.

Prázdniny neznamenajú pre sú-

boristov úplné voľno.

V auguste začnú prvé nácvičky, pretože sa zodpovedne treba pripraviť na ďalšie folklórne slávnosti. So začiatkom nového školského roka očakávame prílev nových záujemcov o členstvo v našom súbore. Preto vyzývame všetkých rodičov, ktorých zaujala naša činnosť, privedte svoje deti do kultúrneho domu v Dobšinej. Pozrite sa ako pracujeme, čo sme dokázali a možno aj vo vašom dieťati objavíme skrytý talent, z ktorého sa možno v budúcnosti vykluje vynikajúci spevák alebo tanečník.

Milé Gemerčatá, tešíme sa na naše

ďalšie nácvičky, vystúpenia, hra a výlety. Vaše tety Hanka a Marienka. Anna Macková, vedúca DFS Gemerčatá

Foto: Mária Garanová Krišťáková

Juniáles 2007: kopa zábavy a športu

Za vrtošivého júnového počasia sme druhú júnovú nedeľu obnovili tradičný Juniáles. V minulosti mali obyvatelia Dobšinej toto pekné zábavné podujatie ako majáles, ktorý sa viazal k turičným sviatkom. S malými prestávkami sa nám podarilo zorganizovať 15. ročník Juniálesu. Tentoraz prvý krát v Ramži s využitím pekného náučného chodníka, ktorý vybudovali Mestské lesy. Už pri príprave sme zaregistrovali štedrosť a záujem sponzorov, čo nás povzbudilo v organizovaní súťaží. Juniáles 2007 sponzorovali: Zelenina-p. Borošová Dobšiná, Janete s.r.o. Dobšiná, DREVSTAV- p. Eltschägerová Eva Dobšiná, MaR- p. Macková Magda, Dobšiná, Palkáč CLUB Dobšiná, Vináreň Fusková Dobšiná, Lila Bar- p. Baluchová Dobšiná, TERKAN p. Kračún Dobšiná, Potraviny Skaliská Dobšiná, Slev. Elektrárne Dobšiná, Penzion Calisto Dobšiná, Robert Lukáč Dobšiná, Drevárspol p. Detvayová Dobšiná, Prvá stavebná sporiteľňa p. Václavík Dobšiná Spoluorganizátorom a zároveň sponzorom boli Mestské lesy s.r.o. Dobšiná.

Novinkou bola **súťaž vo varení gulášu**, v ktorej päť súťažných družstiev potvrdilo, že v Dobšinej sú dobrí a zábavní kuchári.

1. miesto obsadilo družstvo p. Petra Hlaváčka
 2. miesto obsadilo družstvo Jána Petergáča
 3. miesto patrilo družstvu pána Ľudovíta Kolpaského
- Konateľka Mestských lesov v Dobšinej Ing. Vlasta Ruppová družstvám odovzdala vecné ceny a diplomy.

Strelba zo vzduchovky:

Do strelby zo vzduchovky sa zapojilo 56 dospelých s nasledovným umiestnením:

1. Ladislav Klausman
2. Peter Lakatoš
3. Ján Néhler

Zo žien bola najlepšia p. Šmelková. Prekvapil nás aj záujem o brannú hru. Neodmysliteľnou súčasťou Juniálesu bola aj **branná hra**, ktorá bola situovaná v priestoroch lesa. Podmienkou účasti bol 1 dospelý a 2 deti. Na trati bolo rozmiestnených 6 stanovišť, kde mohli hliadky získať určitý počet bodov. Vyhralo družstvo s najvyšším počtom bodov. Brannej hry sa zúčastnilo 15 hliadok.

- Stanovišta:
1. uzly
 2. hod granátom
 3. liečivé rastliny
 4. zemepis
 5. vedomostné otázky
 6. puzzle

Umiestnenie: 1. miesto Barnákovci Balo-govci

Rozprávkový les pre najmenších:

Rozprávkový les sa nachádzal na náučnom chodníku smer chatová osada – Ramža. V rozprávkovom lese boli rozprávkové bytosti rozdelené do 4 stanovišť.

1. stanovište – Klingáčik, duch
2. stanovište – princezná, kráľ
3. stanovište – čert
4. stanovište – strigy

Deti v jednotlivých stanovištiach plnili úlohy a za ich splnenie dostali odmenu.

Strelba z praku:

Úlohou súťažiacich bolo zostreliť umelo-

hmotný pohár dvoma ranami z praku sklenenou guľkou. Zúčastnilo sa 40 súťažiacich z čoho bolo úspešných 5.

Skok vo vreci:

Súťažili všetky kategórie. Súťažilo sa vo dvojiciach. Súťaže sa zúčastnilo 15 dvojíc. Víťaz a aj porazený bol odmenený. Trať bola vyznačená, každý skákal rovnakú vzdialenosť.

Nechýbali ani staré tradičné súťaže ako darčekový strom, búchanie po hrnci so zaviazanými očami, jedenie lekvárového koláča.

Nedeľu v Ramži strávilo okolo 300 – 400 občanov Dobšinej.

Centrum voľného času DaM a Mestské lesy s.r.o. Dobšiná ďakujú všetkým sponzorom a asi štyridsiatim dobrovoľníkom, ktorí pomáhali pri príprave a organizovaní. Za spoluprácu ďakujeme aj p. Anne Mackovej vedúcej Kultúrno-spoločenského strediska v Dobšinej. V organizovaní podujatí v Ramži chceme pokračovať a plánujeme v septembri zorganizovať „Rozlúčku s letom“ podobným spôsobom. Privítame dobré nápady na súťaže, napríklad v príprave nejakého jedla a podobne.

Samuel Pellionis - dobšinský spisovateľ a básnik

Na svojho starého otca Samuela Pellionisa nar. 27. júna 1870, v Dobšinej, pochádzajúceho zo starej baníckej rodiny, sa pamätám už len ako na starčeka, ktorý zomrel vo veku 83 rokov dňa 12.7.1953 v Dobšinej. Chodil som práve do tretej triedy základnej školy.

Napriek tomu som o ňom počul veľa z rozprávania svojich rodičov, ako aj starších občanov Dobšinej, ako vždy o veselom a optimistickom človekovi, ktorý po sebe zanechal množstvo básní a niekoľko divadelných hier (písaných v bulinerskom nárečí) ktorých sa však dochovalo do dnešných čias pomerne málo. V roku 1993, bola vydaná knižka - zbierka básní pod názvom Topscher Gakrokel (Dobšinské čmáranie) na 126 stranách. Nachádza sa v nej iba zlomok jeho básnickej tvorby.

Do rúk sa mi dostal mesačník OBZOR GEMERA č. 2 z roku 1975, - ročník č. 6, kde na strane 100, Doc. RNDr. Juraj Valiska CSc., vydal článok pod názvom „Zabudnutý gemerský básnik“ s podtitulom (K nedežítým 105. narodeninám Samuela Pellionisa), ktorý skúmal diela môjho starého otca a hodne čerpal aj z vedomostí môjho otca Rudolfa Pellionisa nar. 1919. Pretože sa blíži opätovne výrocie

nedežítých 137. narodenín môjho starého otca Samuela Pellionisa, dovoľm si týmto pripomenúť niekoľko výňatkov Doc. RNDr. Juraja Valisku CSc, inde uvádzaný ako aj PhDr. Juraj Valiska CSc, docent nemeckej jazykovedy na Filozofickej fakulte v Prešove Univerzity P.J. Šafárika v Košiciach, (ďalej len Valiska) z jeho vyššie citovaného článku, kde

okrem iného uvádza:

„Dielo tohto ľudového majstra slova nezhodnotil doteraz dôkladnejšie nikto. Je to predovšetkým preto, lebo básnik bol jednoduchým obuvníkom, ktorý písal po nemecky - v rodnom dobšinskom nárečí. Pre príslušníkov nemeckej honorácie, profesorov, advokátov, statkárov atď., ktorí ovládali nemecké časopisy ako Karpathenpost, Zipser Heimat, Der Grundler a iné mal dvere zamknuté na sedem zámkov, hoci jeho básne boli umelecky a ideovo na vyššej úrovni ako ostatných prispievateľov. Jeho dielo sa zachovalo zväčša iba v rukopise, vyšlo iba niekoľko desiatok básní v časopise Dobsina és vidéke. Mnoho básní i niekoľko jednoaktoviek, aj divadelných hier, prepisovali jeho obdivovatelia ručne, takže sa dodnes môžeme stretnúť s viacerými rukopisnými exemplármi.

Po prvý raz sa mu dostalo určitého ocenenia v našej štúdii „K nemeckej literatúre na východnom Slovensku, v roku 1971.

Básnik prežil takmer celý svoj život v rodnej Dobšinej. Opustil ju iba načas, keď r. 1888 odchádzal ako obuvnícky tovariš na povinnú vandrovku. Mimo rodného mesta zotrval nejaký čas v divadelnom súbore v Budapešti. Nechýbalo veľa a jeho životná púť sa mohla uberať iným smerom. No nestal sa profesionálnym umelcom, lebo podľahol stále častejším naliehavejším výzvam svojej mamičky, ktorá herectvo nepovažovala za profesiu, ale za komedianstvo. Možno predpokladať, že sa literárne začiatky autora časovo zhodujú s jeho hereckými začiatkami. Samuel Pellionis v detstve veľa čítal.“ (Poznámka

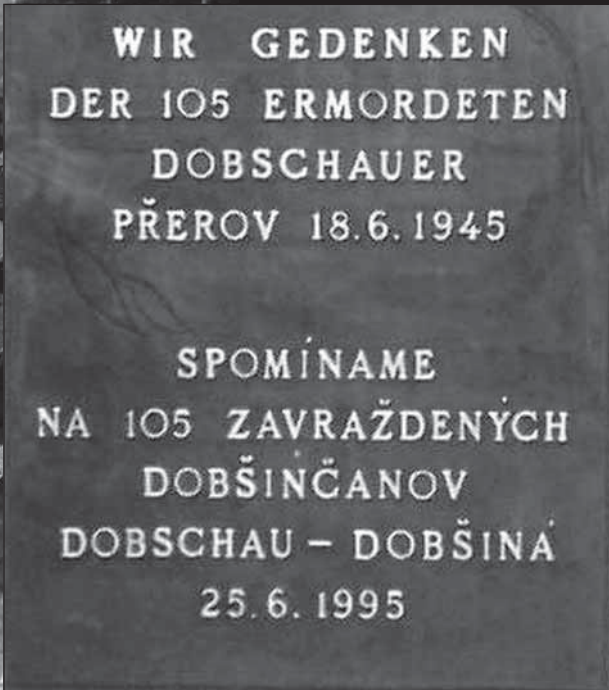
Prípad vraždy etnických Nemcov

V tieni oficiálnych podujatí a šesťdesiatdva ročných osláv ukončenia druhej svetovej vojny si málokto spomenul na tragédiu karpatských Nemcov neďaleko severomoravského Přerova.

O tejto udalosti sa nepíše vo Vlastivednom slovníku obcí na Slovensku, ani v žiadnych oficiálnych encyklopedických publikáciách, vydávaných po tomto dátume až do dnešných dní. Prostredníctvom veľmi skromných, tichých rozprávání niekoľko málo žijúcich obyvateľov mestečka Dobšiná a informácií Múzea Komenského v Přerove sa postupne dostávali na verejnosť fakty o jednej najneznámejšej masovej vražde nevinných žien, detí a starcov, len preto, že ich predkovia pri budovaní prosperity tohto regiónu si zachovali etnický jazyk, jazyk nemecký.

Čo sa vlastne v uvedený deň, presnejšie noc z 18. na 19. júna 1945 udialo?

Tomuto strašnému činu predchádzala udalosť, ktorá mala súvislosť s koncom druhej svetovej vojny. Nariadením okupačnej nemeckej armády, boli etnický Nemci koncom roka 1944 čiastočne, dobrovoľne, ale hlavne násilne evakuovaní do Protektorátu Čechy a Morava. Dôvodom evakuácie bol blížiaci sa front a Sovietska armáda. Odchádzali predovšetkým ľudia z Dobšinej, Kežmarku, Mlynice na Spiši a Jánovej Lehoty. Po skončení vojny sa usilovali evakuovaní čím skôr vrátiť do svojich domovov. Osud zariadil udalosť tak, že 18. júla 1945 v Přerove sa stretol transport vracajúcich sa vysťahovalcov s transportom príslušníkov 17. pešieho pluku z Petržalky – svojimi budúciimi katmi, ktorí sa vracali zo slávnostnej prehliadky z Prahy. Tomuto vojenskému transportu velil štábný kapitán Surovčík. V transporte boli poručík Ka-

WIR GEDENKEN
DER 105 ERMORDETEN
DOBSCHAUER
PREROV 18.6.1945

SPOMÍNÁME
NA 105 ZAVRAŽDENÝCH
DOBŠINČANOV
DOBSCHAU – DOBŠINÁ
25.6.1995

265 ncov v Přerove

rol Pazúr a čat. aps. Smetana. Obaja pri pochôdzke stanicou zistili, že sa v jednej vlakovkej súprave hovorí po nemecky. Pazúr sa rozhodol, že títo ľudia sa už domov nevrátia. Nemcov postrielajú a ich majetok si rozdeľia medzi sebou, ako aj medzi ostatných vojakov. Od štábného kapitána Surrovčíka dostali na popravu dvadsiatich samopalníkov a za miesto popravy si vyhládli lokalitu Švédske šance, neďaleko obce Moštenice. Miestnych obyvateľov donútili vykopať veľkú jamu a o pol desiatej večer dovieďli obeť, ktoré sa sto metrov od jamy museli vyzliecť a odovzdať svojim katom cennosti, ktoré mali so sebou. O desiatej večer ich tvárou k jame napriek plaču a prosbám detí, žien a starcov začali postupne vraždiť. Keď zastrelili 71 ľudí, popravcovia si oddýchlili. Toto vraždenie pokračovalo až do piatej hodiny rannej. Popravených bolo 71 väčšinou starých mužov, 120 žien a 74 detí. Niekoľko dojčiat postrielali v náručí matiek. Našli sa však ľudia, ktorí pre toto „hrdinstvo víťazov“ nemali pochopenie a deň po spáchaní tohto zločinu začali túto tragédiu vyšetrovať. Dňa 10. júla 1947 Ústavodárne národné zhromaždenie zriadilo komisiu, ktorá sa mala zaoberať aj masakrou v Moštenici pri Přerove. Za zločin dohovorenej vraždy 265 civilných osôb trestne stíhali jedine Karola Pazúra. 14. januára 1949 ho vojenský súd odsúdil na sedem a pol roka. Po odvolaní mu najvyšší súd v Prahe zvýšil trest na dvadsať rokov väzenia. Rozhodnutím prezidenta Klementa Gottwalda mu trest znížili na desať rokov a v roku 1952 amnestiou toho istého prezidenta vraha z väzenia prepustili. Za každý jeden vyhasnutý život si tento zločinec odsedel len 50 dní! Či už žije, alebo zomrel Karol Pazúr, ktorý dal vyvraždiť 265 úplne nevinných ľudí nám nie je známe. Vie sa však, že za svoj „hrdinský skutok“ poberal finančný príplatok odbojára.

Tibor Harmata, foto JK

autora R. Pellionisa : Napriek tomu sa stal však iba obuvníkom , ale vždy hovorieval, že je to povolanie proti jeho vôli). Ďalej Valiska uvádza: „Proti biede iných bojoval aj vlastnou biedou. Opravoval obuv najchudobnejším Dobšínčanom a za svoje služby buď neinkasoval žiadnu odmenu, alebo iba symbolických pár halierov. („Kolkó Šamu báči?“) - pýtali sa zákazníci . („Päťdesiat halierov.“ Veď Ty máš toho ešte menej ako ja). To bola jeho najčastejšia taxa a to aj za prácu, za ktorú iní účtovali 20 korún. V rodine Pellionisových remeslo nemalo teda nikdy zlaté dno. Bolo potrebné živiť početnú rodinu a preto nie div, že medzi Samuelom a jeho manželkou dochádzalo občas k ostrejšej výmene názorov. „Pani majstrová“ vyčítala manželovi jeho „velkorysost“, na ktorú doplácala celá rodina.

Samuel Pellionis prešiel veľmi zložitým vývojom . Prežil štyri režimy, ale ku každému z nich prejavoval určitú skepsu. Vyjadruje sa k politickým záležitostiam prostredníctvom básní. Tak napríklad v novembri 1917 píše RUSKÝ OTČENÁŠ :

(Volne preložené Valiskom)

Baťuška cár, ktorý si Peterburgu!

Buď vymazané meno tvoje!

Nech kráľovstvo tvoje je zničené!

Nech sa nestane tvoja vôľa ani v Rusku

Ani nikde na zemi.

Chlieb náš každodený nám už nekradni.

A zaplať svoje dlhy,

ktoré dlhuješ svojim veriteľom.

A neuveď nás na Sibír,

ale zbav nás od seba, najväčšieho to zla,

Lebo tvoje nie je ani kráľovstvo, ani moc, ani sláva .

V pekle sa peč naveky! Amen! „

(Ďalej Valiska uvádza množstvo jeho ďalších básní za povšimnutie stoja napríklad : Mój otčenáš, Diškurz s diablovou babičkou, Dialóg medzi Bohom a diablom atď. Príležitostne by som rád niektoré na tomto mieste pripojil.)

Valiska ďalej uvádza :

„ O jeho básne mali záujem predovšetkým dobšinskí rodáci doma i v zahraničí. Pellionis bol ľudovým umelcom , ktorý nielen písal básne a skeče, ale zároveň plátal topánky a čižmy, a vybavoval rozsiahlu korešpondenciu. Bolo to veľmi náročné na čas i energiu. A honorár? Nijaký!

Pellionis bol veľmi skromný človek. Nikdy ho nenapadlo túžiť po sláve. Nechcel sa stať ani svetovým ani celonárodným. Stačilo mu , že bol dušou a svedomím svojich dobšinských spoluobčanov. Vyjadroval ich nádeje a túžby , vybuchoval Ich hnevom. Preto je jeho dielo aj príspevkom k histórii, etnografii a veľmi plastickým obrazom sociálnych pomerov v Dobšinej v prvej polovici XX.storočia.

Svojim rozsahom predstavuje básnické dielo Samuela Pellionisa najmenej tisíc básní, dialógov a jednoaktoviek. Väčšinu z nich napísal v niekdajšom dobšinskom nárečí. Básnik žil a tvoril uprostred nositeľov a užívateľov spomínaného dialektu. Jeho je dielo vzácné najmä preto, že dnes už odumierajúce nárečie je jeho významnou a nenahraditeľnou dokumentáciou.

Pellionisova pozostalosť re najhodnovernejšou dokumentáciou o dobšinskom nemeckom nárečí, už z toho dôvodu si ho musíme vysoko vážiť a jeho dielo patrične oceniť. A pretože sa tak doposiaľ nestalo, skláňame sa aj touto formou pred významným dielom, pred pamiatkou básnika, pri príležitosti jeho nedožitých narodenín „

Toľko teda z výňatkov Valisku je to dosť dlhé, možno pre niekoho nezaujímavé. Verím však, že niektorých to môže aj zaujímať hoc len z historického hľadiska.

Mój starý otec je pochovaný na dobšinskom cintoríne a dodnes tam má dosku na ktorej je napísaná jeho báseň (moje posledné čmáranie)

„ Hier ruth ear, dear fat lostich boar

Och en Trauer Spass hot geben.

Ben er net gestoaben bear

Bol er secher heit noch leben. „

Vo voľnom preklade to znamená :

Tu odpočívaj ten, čo vždy veselý bol

Aj v smútku špás (veselosť) dával.

Keby nebol býval zomrel

bol by iste dnes ešte žil.

Rudolf Pellionis , úprava: Red. -JK-

Preventívne protipožiarne kontroly v Dobšinej

Zákon č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi zveril časť výkonu štátnej správy na úseku ochrany pred požiarimi obciam. Mesto Dobšiná v zmysle § 23 citovaného zákona vykonáva preventívne protipožiarne kontroly za účelom preverenia dodržiavania povinnosti na úseku ochrany pred požiarimi v objektoch a priestoroch fyzických osôb, právnických osôb a podnikajúcich fyzických osôb, v ktorých nevykonáva protipožiarne kontroly Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Rožňave. Lehoty na vykonávanie preventívnych protipožiarnych kontrol nesmú byť dlhšie ako päť rokov od predchádzajúcej kontroly v konkrétnom subjekte a u občana. Mesto vytvorilo na vykonávanie preventívnych protipožiarnych kontrol dve kontrolné skupiny, do ktorých sú zaradení členovia Mestského hasičského zboru /MHZ/ v Dobšinej, ktorí spĺňajú odborné predpoklady vzhľadom ku kvalitnému a odbornému plneniu úloh pri vykonávaní protipožiarnych kontrol. Preventívne protipožiarne kontroly sa vykonávajú na základe vopred stanoveného plánu na obdobie kalendárneho roka, ktorý schvaľuje mestské zastupiteľstvo. Povinnosťou fyzických osôb a právnických osôb je umožniť kontrolným skupinám vykonať preventívne protipožiarne kontroly a odstrániť zistené nedostatky. Obsahom preventívnej protipožiarnej kontroly je preverenie stavu skladovania horľavých látok, rozvodných zariadení elektrickej energie, plynu, vody, stav únikových ciest, umiestnenie a inštalácia tepelných spotrebiteľov, technický stav komínov a dymovodov. U právnických osôb aj vypracovaná dokumentácia ochrany pred požiarimi. V kalendárnom roku 2007 je v ročnom pláne zahrnutých 147 nehnuteľností na uliciach Kúpeľnej, Vyše mesta, Niže mesta, časť Zimnej, časť Hronskej, Severná, Mierová, Vlčia dolina, Budovateľská a Cigánska osada. Objektov, kde boli zistené nedostatky bolo 9.

Do dnešného dňa boli skontrolované takmer všetky nehnuteľnosti v meste Dobšiná, okrem Cigánskej osady. Táto časť mesta bude kontrolovaná v druhej polovici roka 2007 v spolupráci s mestskou políciou, vzhľadom na predpokladané závažné nedostatky. Koncom roka 2007 sa skončí prvá štvorročná etapa preventívnych protipožiarnych kontrol v meste Dobšiná. Po ukončení kontroly na Cigánskej osade budeme môcť konštatovať, že boli v meste Dobšiná skontrolované takmer všetky nehnuteľnosti, až na nehnuteľnosti, kde v čase kontroly neboli majitelia zastihnutí doma. Ak máme zhodnotiť prvú štvorročnú etapu preventívnych protipožiarnych kontrol môžeme konštatovať, že väčšina občanov mesta vykonáva údržbu na svojich obydliach a o svoje nehnuteľnosti sa stará tak, aby bola zabezpečená požiarne bezpečnosť. Nedostatky boli zistené poväčšine v obydliach neprispôsobivých občanov. Vysoké percento neprispôsobivých občanov v meste Dobšiná nevenuje pozornosť údržbe a oprave svojich obydli. V niektorých prípadoch sa dá povedať o zázraku, že tieto domy ešte nezhoreli. Hlavné tam, kde nemajú vybudované komínové telesá a dymovody sú vyvedené do povalových priestorov, alebo cez vybitú dieru v múre hrdzavou deravou rúrou. Títo občania si neuvedomujú, že takto ohrozujú svoje rodiny, poväčšine mnohopočetné a taktiež svojich susedov. Niektoré obydli ktoré boli ešte pred pár rokmi riadne udržiavané, majitelia sa o nich starali, dnes patria občanom, ktorí ich dokázali za neuveriteľne krátky čas absolútne zdevastovať. V nastávajúcej druhej etape preventívnych protipožiarnych kontrol sa zameriame hlavne na nehnuteľnosti, kde boli zistené nedostatky a neboli doposiaľ odstránené. Postupovať sa bude v zmysle zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred po-

Podvod v priamom prenose?

Moderátorka zadáva úlohu a vyzýva nás zatelefonovať a pokúsiť sa o výhru. Odpoveď na hádanku je ľahučká, ale prejde desať minút a na výzvy moderátorky dosiaľ nikto nereaguje. Takže vytáčame číslo a – dovolali sme sa! Ozýva sa však len záznamník, ktorý nám oznamuje, že sme sa práve zaregistrovali. „Po registrácii možno práve vy budete tým šťastným, komu zavoláme naspäť a budete prepojený priamo do vysielania, aby ste mohli vyhrať!“ Registrujeme sa teda ešte aspoň päťkrát a na obrazovke moderátorka ďalej a ďalej vy-

za správne odpovede na sedem ťažkých otázok zostala nedotknutá. Málokomu sa podarí zvládnuť aj druhú, lepšie zaplatenú, ale oveľa náročnejšiu časť hry.

Niektorí diváci už minuli za telefonáty do hry veľa peňazí. Jedno volanie stojí až 36 Sk (s DPH) za min. a suma sa násobí podľa počtu zavolaní. Kto neodolá výzvam moderátorky a telefonálne číslo vytočí napríklad desaťkrát, registrácia ho vyjde na 360 korún. To však neznamená, že si aj zasúťaží! O tom, kto sa napokon dostane do vysielania, rozhodne náhodný výber počítača,

ktorý prepne jedného šťastlivca priamo do vysielania. Do jednej relácie sa zaregistruje priemerne niekoľko tisíc, ba až niekoľko desiatok tisíc volajúcich. Ako sme si však overili, šancu súťažiť dostanú v priebehu re-

zýva: „Prečo nevoláte? Ešte vždy nepoznáte odpoveď? Čakám, stále čakám.“ Do konca hry zostávajú asi dve minúty, keď sa konečne dovola jeden z divákov. Uhádně ľahkú odpoveď a získa garantovanú výhru 2 500 korún! Prémia 50 000 korún

lácie iba traja-štyria z nich. Ostatní telefonátni prispeli na zisk firme vlastniacej licenciou. Určitý podiel z výnosov však dostanú aj televízie. Nie je to teda pekný podvod v priamom prenose?

Red. -JK-

žiarmi. Nedostatky, ktoré môžu viesť k vzniku požiaru, alebo k sťaženiu záchrany osôb oznámi kontrolná skupina mestu, ktoré na základe týchto oznámení rozhodnutím uloží lehoty na odstránenie týchto nedostatkov. Určená lehota by nemala presiahnuť jeden rok a musí reálne zhodnocovať zistené skutočnosti, vplyv nedostatku na možnosť požiaru, obtiažnosť splnenia, ako aj možnosti kontrolovaného subjektu. Po uplynutí lehoty bude vykonaná následná protipožiarne kontrola, ktorou sa preveruje splnenie týchto opatrení. V prípade, ak sa pri kontrole zistí, že kontrolovaný subjekt nespĺnil opatrenia uložené mestom v rozhodnutí, oznámi to kontrolná skupina mestu, ktoré o tom upovedomí Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Rožňave. Okresné riaditeľstvo môže uložiť pokutu do 500 000 Sk právnickej osobe a podnikajúcej fyzickej osobe, (podľa § 59 zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi), ak si nesplní povinnosti vyplývajúce pre ňu z tohto zákona. Okresné riaditeľstvo môže uložiť pokarhanie alebo pokutu do 3 000 Sk fyzickej osobe, ktorá sa dopustí priestupku na úseku ochrany pred požiarimi tým, že neumožní alebo sťaží vykonávanie preventívnej protipožiarnej kontroly (podľa § 61 ods. 2 písm. b, zákona č. 314/2001 o ochrane pred požiarimi) Okresné riaditeľstvo môže uložiť pokarhanie alebo pokutu do 5 000 Sk fyzickej osobe, ktorá sa dopustí priestupku na úseku ochrany pred požiarimi tým, že nevykoná v určenej lehote opatrenia uložené obcou (podľa § 61 ods. 3 písm. a, zákona č. 314/2001 o ochrane pred požiarimi). Vykonávanie preventívnych protipožiarnych kontrol bude občanom mesta oznámené prostredníctvom mestského rozhlasu a prostredníctvom Dobšinských novín.

Preventívár požiarnej ochrany mesta Dobšiná

ČO JE CIRKEV? AKÉ MÁTE O NEJ PREDSTAVY?

Mnohí majú o Cirkvi rozličné predstavy. Je zaujímavé, že nielen neveriaci – ktorí sú bohužiaľ často ovplyvnení rôznymi predsudkami, ale aj samotní veriaci niekedy nemajú jasno v tejto otázke. Svätý Pavol píše o Cirkvi ako o dome živého Boha, ako o Kristovom tajomnom tele. Nájdeme však aj zmienky o Cirkvi ako o Kristovej neveste, o vyvolenom ľude a mnohé ďalšie. Cirkev samotná sa skladá z dvoch základných častí, Boha a ľudí, teda tých, ktorí patria do Cirkvi. Do nej sa človek začlení krstom a je jej členom už navždy, pretože aj po smrti patrí medzi členov Božieho ľudu. Slovo Cirkev sa používa najmä na označenie spoločenstva veriacich, teda na Božiu rodinu. Musíme si uvedomiť, že skutočný člen Cirkvi nie je len ten, kto je pokr-

tený, ale aj ten, ktorý s Cirkvou žije. Lebo len takýmto spôsobom má účasť na jej poslaní, ktoré je: priviesť všetkých k Bohu. Každá spoločnosť má nejaký cieľ, úloha štátu je zabezpečenie pozemského blaha pre svojich občanov. Úloha Cirkvi je zabezpečenie večného života, ktorý dáva Boh. Takže by sa nemalo stávať, aby sa navzájom miešali tieto dve úlohy, hoci je potrebné niekedy upozorniť aj na chyby, ktoré by mohli byť prekážkou k cieľu jednej, či druhej spoločnosti.

Pre veriach z tohto faktu vyplýva aj povinnosť byť dobrý občan, pretože ak chce byť dobrý veriaci, má dodržiavať Božie zákony. A keď si uvedomíme, že desatoro Božích prikázaní sa 70% venuje vzťahom veriaceho k blízkym, len

ich základné dodržiavanie by malo pomôcť k budovaniu spoločného dobra. A o to predsa ide aj pozemským organizáciám, najmä štátu, ale aj samospráve. Teda skutočný, svoju vieru žijúci veriaci kresťan je obohatením pre celú spoločnosť, v ktorej žije.

Cirkev je teda nielen kostol, ten slúži na zhromažďovanie veriacich pri bohoslužbách, ale v prvom rade skupina ľudí, ktorí sa snažia žiť lepšie. A to ako tu na zemi, tak aj po smrti v nebi

Mgr. Jozef Hominda, správca farnosti

TÝŽDENNÝ PREHĽAD SVÄTÝCH OMŠÍ:
Pondelok.....18.00
Utorok.....7.30
Streda – sv. omše nebvávajú
Štvrtok.....18.00
Piatok.....18.00
Sobota.....7.30
Nedeľa.....8.00 a 10.00
(zmena vyhradená)

Správca farnosti	Mgr. Jozef HOMINDA
Telefón	058 7941201
Mobil1:	0908 197 796
Mobil 2	0914 269 420
Adresa	Zimná 187, Dobšiná 049 25
Iný kontakt	dobsina@fara.sk
Farský kostol	sv. Františka Xaverského (1792)

Vážení čitatelia
a dopisovatelia,

Do uzávierky tohto čísla sme prijali množstvo príspevkov, ktorými ste nás doslovne zasypali. I napriek tomu, že sme zvýšili počet strán vašich obľúbených Dobšinských novín na 16, aj tak sme nemohli uverejniť všetky vaše príspevky z priestorových dôvodov. Sľubujeme, že všetky príspevky uverejníme v budúcich číslach Dobšinských novín.

Tešíme sa z vašich pozitívnych ohlasov na DN a veríme, že nám zostanete verní.

Redakcia

Ježiš Kristus- exkluzívny spasiteľ?

„Žalárnik si vypýtal svetlo, vbehol dnu a celý rozochvený padol pred Pavla a Silasa. Keď ich vyviedol von, povedal: Páni, čo mám robiť, aby som bol spasený? A oni mu odpovedali: Ver v Pána Ježiša a budeš spasený ty, aj tvoj dom. A zvestovali Pánovo slovo jemu i v všetkým, čo boli v jeho dome.“ (Sk 16, 29 – 32) Bez rozdielu prislúšnosti k tomu či onomu náboženstvu je spása pre každého človeka veľmi dôležitá. Rozhoduje o našej večnosti, o tom, či bude radostná, alebo naopak, strastiplná. A aj keď sme si veľa schopní predstaviť len vo veľmi hmlistých a nedokonalých kontúrach, veríme, že v spoločenstve s našim Stvoriteľom bude prenádherná a blažená.

Ak by sme však jednotlivé religiózne systémy skúmali podrobnejšie, hneď na začiatku by sme si asi všimli, že z hľadiska názorov, ako sa ku spáse dopracovať, už taký súlad medzi nimi nepanuje. Ani zďaleka. Napríklad vo Védach je človek ponechaný sám na seba a ku spáse sa musí skrze siahodlhý rad vtelení v 8 400 000 rôznych druhoch telesných schránok krvopotne „predriapať“ sám. Nehovoriac o tom, koľko predurčených obiet božstvám musí prímiesť,

akú askézu a odriekania musí podstúpiť a rituály vykonať. Spása je preto pre neho pojem veľmi vzdialený a závislý od jeho karmy, teda skutkov, ktoré vo svojich životoch koná. Navyše je tu akýsi prostredník – guru, bez ktorého na tejto ceste „za Svetlom“ nemôže vykonať žiaden pokrok, lebo iba on je schopný zbaviť ho jeho ťažoby – karmy – viažucej ho na stále nové a nové vtelenia.

V kresťanstve je to však inak. Ako čítame v Skutkoch apoštolov, apoštol Pavol dáva žalárnikovi jasnú odpoveď: „Ver v Pána Ježiša a budeš spasený.“ Ježiš je tým, kto dáva nášmu životu zmysel. Jedine On je cesta, pravda a život. Sám Ježiš to potvrdzuje slovami: „Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie.“ Apoštol Peter na inom mieste k tomu dodáva: „A v nikom inom niet spásy, lebo niet pod nebom iného mena, daného ľuďom, v ktorom by sme mali byť spasení.“

Ale – a pomôžeme si opäť biblickým citátom – „nájde Syn človeka vieru na zemi, keď príde?“ Neobľomná osobná viera v Ježiša ako výlučného Spasiteľa sa dnes vo svete stáva čoraz vzácnejšou. Na takúto exkluzivitu si totiž robia nárok viacerí a my si

na to pomaly začíname zvykať. Ťažko sa niekomu dokazuje, že práve ten jeho spasiteľ je len obyčajný falošný „hráč“, keď navonok hlása ušľachtilé a bohumilé idey, ktorými sýti hladných po pravde. Neľahko je tiež odpovedať na argument poukazujúci na tolké zlyhania tých, ktorí sa ľahkovážne hlásia ku Kristovi. Viera je však mocná a kto si ju zachová do konca, bude spasený, hovorí Ježiš.

Ak niekomu nájdú v tele nádor, môže byť nezhubný, ale tiež zhubný. Tak je to aj s výlučnosťou. Jedna je na spásu, tá druhá – ako je v prípade samozvaných mesiášov, žiaľ, na zatratenie. Preto je i dnes po dvoch tisícročiach stále také naliehavé ohlasovať Krista. „Lebo každý, kto bude vzývať Pánovo meno, bude spasený. Ale ako budú vzývať toho, v ktorého neuverili? A ako uveria v toho, o ktorom nepočuli? A ako počujú bez kazateľa?“ Kiež by sme sa mohli i my stať takýmto kazateľmi, aby sme ľuďom každodenne prinášali svetlo radostnej zvesti – evanjelia – Božieho Slova, ktoré má moc spasiť tých, ktorí mu uverili.

Mgr. Radovan Gdovin

**Zborový farár ECAV
v Dobšinej**

Experimenty v školstve

Už onedlho by mala v Nižnej Slanej vzniknúť prvá osemročná internátna škola pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia. Cieľom je podporiť deti vo vzdelávaní, znížiť záškoláctvo a dosiahnuť ukončené základné, prípadne stredoškolské vzdelanie u študentov prevažne rómskeho pôvodu.

Podľa slov vedúceho odboru školstva Košického samosprávneho kraja (KSK) Štefana Kandráča, súčasná legislatíva takýto typ vzdelávania zatiaľ neumožňuje. „Na základe schválenia samotného projektu obsahujúceho pedagogickú dokumentáciu Štátneho inštitútu odborného vzdelávania a následne rozhodnutím Ministerstva školstva SR o zaradení tohto systému ako experimentálneho vzdelávania, budeme môcť túto školu otvoriť.

Predpokladáme, že sa nám to podarí zrealizovať najneskôr k 1. septembru 2009,“ povedal Kandráč. Prvá internátna osemročná stredná odborná škola by mala vzniknúť v Nižnej Slanej od septembra 2009. Kandráč uvažuje o prijatí 60 študentov. Podmienkou bude ukončený piaty ročník základného vzdelania. Experimentálna škola bude v Košickom kraji situovaná v oblasti s najväčším výskytom detí zo sociálne znevýhodneného prostredia. Najviac poberateľov sociálnych štipendií, takmer 70 percent má Stredné poľnohospodárske učilište v Štítniku.

Mestské a obecné samosprávy Horného Gemera s takýmto spôsobom štúdia pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia však nesúhlasia, čoho

dôkazom je aj uznesenie Mestského zastupiteľstva č. 87-4/VII-2007 v Dobšinej zo dňa 4. júla. To túto formu štúdia, ktorá by mala byť reálna o niekoľko rokov v Nižnej Slanej jednoznačne nepodporuje a neschvaľuje. Argumentuje najmä tým, že sa takýmto krokom bude iba prehľbovať segregácia rómskych žiakov a neprinesie to očakávaný efekt podporenia vzdelávania.

Red. -JK-

Mesto po prvýkrát udelilo čestné občianstvo

Dňa 25. mája po prvýkrát vo svojej histórii a to dvojnásobne udelilo mesto Dobšiná titul čestného občianstva. Toto najvyššie mestské ocenenie sa udeľuje iba osobám, ktoré sa zvlášť významným spôsobom zaslúžili o rozvoj mesta Dobšiná, alebo významne prispeli k zveľadeniu ľudského poznania v oblasti vedy, techniky, športu, alebo kultúry. Tento titul získali dvaja páni, ktorí svojim umením robili a stále robia dobré meno nášmu mestu a dlhoročne ho propagujú, nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí. Sú nimi páni Jozef Červinka a Ing. Ján Štempel. Dovoľte preto, aby sme vám dnes priblížili ich životy, ale hlavne ich celoživotné diela, ktorými si nepochybne zaslúžili toto významné ocenenie.

Jozef Červinka (na snímke vpravo) prežil detstvo a mladosť v Dobšinej. V rokoch 1960 až 1970 bol redaktor Východoslovenských novín, v období tzv. normalizácie pracoval ako baník, vodič nákladného auta, tlačiar a v iných zamestnaniach. Od roku 1990 je redaktor denníka Slovenský východ a denníka Košický večer. Na stránkach týchto periodík publikoval reportáže o zaujímavých postavách a postavičkách ako : Vlk so zlatou korunou, Mój priateľ Lambada, Dvakrát mŕtvy plukovník, Dobré ráno ujo Janko, Legenda Apik. Je autorom cyklu reportáží s názvom Chlieb náš každodenný, o novinárskych osobnostiach pôsobiacich v Košiciach. Od roku 1995 je externý spolupracovník Slovenskej televízie a autor scenárov televíznych dokumentárnych filmov Zvony zvoní mŕtvym Nemcom, Toto je moja krv, Odkaz nemej z Lutiny, Až tam kde je Pekliško, Kde sa západ stretáva s východom.

dom, Kraj sveta Brdárka, Košice rok 5756, Biele albatrosy, Sviatok sviatkov, autor scenárov pätnástich dielov televízneho cyklu Božie deti. Podľa jeho scenára Slovenská televízia v roku 1995 nakrútila televízny dokumentárny film o Dobšinej.

V roku 2001 vyšla jeho kniha OT-VÁRAČIBRÁNIČIEK, v roku 2002 kniha MY, DOBŠINČANIA, v roku 2003 kniha VLADYKA, v roku 2004 kniha OFERA PRE DRAVÉ CHRÁMY, v roku 2005 kniha SLOVÁ MAJSTROV SLOVA, v roku 2006 kniha TAJOMSTVÁ SKLENENEJ PANNY.

V roku 2003 pri príležitosti Dňa

stal členom KSTL (Klub slovenských turistov a lyžiarov), kde mu bola zverená funkcia hospodára a zapisovateľa, kde svoje úlohy plnil s najväčšou zodpovednosťou.

Roku 1948 bol prijatý dozamestnania v Harmaneckých papierňach v Dobšinej. Roku 1950 prešiel k ČSSZ – stavby hydrocentrál v Dobšinej až do roku 1953. Medzitým zmaturoval v Gymnáziu v Nosiciach.

Roku 1953 začal študovať na vysokej škole, kde navštevoval prednášky a cvičenia z kreslenia a maľovania u akademického maliara Alojza Struhára, ktoré úspešne absolvoval v roku 1959.

mesta Košice mu bola udelená Cena primátora mesta Košice „za novinárske majstrovstvo, s akým približuje bohatstvo východného Slovenska prostredníctvom neopakovateľných postáv a ľudských osudov.“

Bol iniciátorom a spoluorganizátorom Prvého Svetového stretnutia Dobšinčanov v roku 2000, i Druhého Svetového stretnutia Dobšinčanov v roku 2005.

Ing. Ján Štempel sa narodil 31. marca 1928 v Dobšinej. Do ľudovej školy začal chodiť v roku 1934, do meštianskej r. 1939. Roku 1946 navštevoval dvojročnú obchodnú školu v Dobšinej, ktorú skončil r. 1948. Ešte v tom istom roku sa

Po skončení štúdia pracoval v odbore výstavby ONV v Poprade a Svite. V roku 1958 sa oženil. O rok neskôr začal pracovať v Tatrasvite vo Svite a v r. 1969 v Spišskej Novej Vsi. V roku 1970 sa zamestnal v Riaditeľstve OÚNZ ako vedúci technického odboru, kde pracoval až do odchodu do dôchodku. Toho času sa venuje maľovaniu obrazov. Rád sa vracia do Dobšinej, kde maľuje krásne zákutia starej Dobšinej, ktorú nosí v srdci a na ktorú nemôže zabudnúť, hoci toho času žije na západnom Slovensku v dedinke Hrnčiarovce nad Parnou blízko Trnavy.

Red. -JK-

Dobšinčanom

Vážení Dobšinčania! Keď som v polovici uplynulého storočia, ako mladý muž odchádzal z Dobšinej, myslel som si, že celý svet je predo mnou, že sa mi

roztvárajú nedozierne možnosti, že život je jedna krásna rajská záhrada. S pribúdajúcimi rokmi som však začal hrýzť do trpkého jablka poznania. Pochopil som, že život je jeden veľký, neustály boj, že v živote sa s jednotlivcom nikto nemazná, že ak sa sám nevzchopíš, neprežiješ. Pochopil som, že v ozajstnom, plnohodnotnom živote stále majú hodnotu ľudské vlastnosti ako pracovitnosť, vytrvalosť, húževnatosť, zodpovednosť, presnosť, obetavosť, vzájomná tolerancia. S pribúdajúcimi rokmi som si začal uvedomovať, že sú to práve tie vlastnosti, ktoré som ako dospelávajúci mladý muž získal tu, v Dobšinej, od vašich otcov a od vašich mám, od vašich starých otcov a starých mám. A tak som sa začal vracáť sem, na miesta, ktoré ma formovali. S prvu raz za rok, potom dvakrát ročne, potom každý mesiac, stále častejšie a častejšie. Skôr, ako zrelý muž, som si uvedomil, že to, čo mi Dobšinčania dali, mal by som im splácať. A keďže mojím výrazovým prostriedkom je slovo, začal som Dobšinu propagovať a o Dobšinej písať. Najprv články do novín, potom som organizoval tlačové besedy na dobšinské témy, smeroval som sem novinárov, zorganizoval som do Dobšinej zájazd novinárov z celého Slovenska. V posledných rokoch propagujem Dobšinu formou knižných publikácií. Ďakujem vám, milí Dobšinčania, čo ste pre mňa urobili v minulosti, ďakujem vám za to, čo pre mňa robíte v súčasnosti. Zo srdca vám ďakujem!

Jozef Červinka

SUDOKU

	6	3					8	
	5				2		4	
			7		9	5		
4	7		1			3	2	
				5				
	8	1			4		9	6
		5	8		6			
9		4					7	
2					1	5		

Šach

Základný medzitah

Medzitah je v publikácii Šachová terminológia z r. 1968 definovaný ako „prekvapujúce prerušenie očakávaného sledu ťahov“. Príkladom môže byť aj nasledujúca partia z vlastnej praxe.

Mgr. M. Retkovský – B. Bzowsky, Hranovnica 2000 (Poloslovanská obrana)

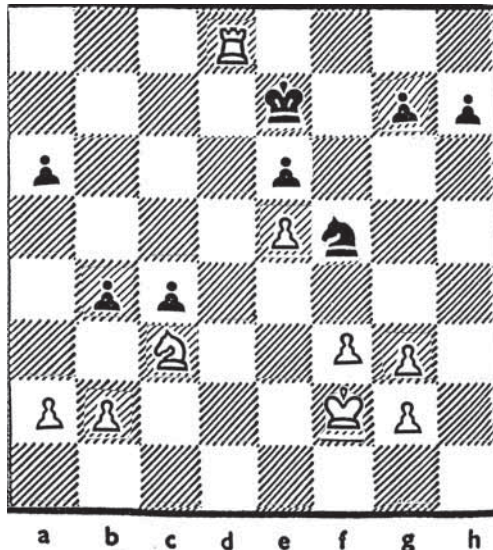
1. d4 d5 2. c4 e6 3. Jc3 c6 4. e3 Jf6 5. Jf3 Jbd7 6. Sd3 dxc4 7. Sxc4 b5 8. Sd3 a6 9. e4 c5 10. d5. Tzv. Reynoldov variant, vedúci k zložitej hre. Druhou rovnomenou možnosťou je 10. e5. 10. ... c4 11. dxe6 fxe6. Po 11. ... cxd3 Korčnej úspešne použil namiesto normálneho 12. ... exd7+ dokonca 12. exf7+!? 12. Sc2 Sc5. Nepresnosť, ktorú mohol biely využiť ťahom 13. sf4! s výhodou. Presnejšie je preto najprv 12. ... Dc7. 13. 0-0 Dc7 14. De2 Je5. Nutné, lebo ináč biely presadí postup e4-e5 s priestorovou prevahou. 15. Jxe5 Dxe5 16. Se3. V partii Piket – Širov, Tilburg 1996 sa hralo 16. Kh1 0-0 17. f4 Dh5 18. Dxb5 Jxb5 19. e5 Sd4?? 20. Se4! Va7 21. g4 ... a biely realizoval materiálnu prevahu v 42. ťahu. 19. ... b4!? 20. Je4 Sd4 by podľa veľmajstra Širova viedlo k nejasej hre. 16. ... Sxe3 17. Dxe3 Jg4. Po automatickom 17. ... 0-0 by prišlo 18. h3!, ako doporučil Pachman vo svojej monografii Dámsky gambit. 18. Dg3. Vynútené. Po 18. Dh3 h5 by čierny získal silný útok. 18. ... Dxb3 19. hxb3 Sb7. Pozícia je vyrovnaná. Partia Bychovsky – Kundin, Izrael 1998 skončila po 20. b3 Ke7 21. bxc4 Vac8 22. Vfc1 Je5 23. f3 Vhd8 24. Sb3 Jxc4 remízou v 43. ťahu. Nasledujúci ťah bieleho je zrejme nevydarenou novinkou. 20. Vfe1 Ke7 21. e5? Lepšie bolo priznať chybu a zahrať 21. Vad1 Vad8 22. Vxd8 Vxd8 23. Vd1. 21. ... Vad8 22. f3 Jh6 23. Vad1 Jf5 24. Se4 Sxe4 25. Jxe4 Vd5 26. Kf2 Vhd8!

Honba za pešiakom 26. ... Vxe5? by po 27. g4 Jh6 28. g5 Jf5? 29. f4 Vd5 30. Vxd5 exd5 31. Jg3+ viedlo k strate figúry. 27. Jc3 Vxd1 28. Vxd1 b4! 29. Vxd8.

DIAGRAM

29. ... bxc3!! Tento efektívny medzitah končí partiu. Nasledovalo ešte: 30. Vd1 cxb2 31. Ke2 c3 32. Kd3 Je3 1:0! Na celú partiu spotreboval skúsený poľský kandidát majstra len 35 minút.

Mgr. Miroslav Retkovský

Sarkazmus

Primátor Kežmarku Šajtlava a primátor Dobšinej Horník výjdu po veľmi dlhej debata z kancelárie. Novinár sa hneď pýta:

- Tak ako, vyriešili ste tu rómsku otázku?
- Šajtlava: Áno, áno, postrieliame všetkých cigánov a jedného robotníka!
- Novinár. A prečo, preboha, chudáka robotníka?
- Horník sa nakloní ku Šajtlavovi a pošepne: Vidíš, vravel som ti, že na cigánov sa nikto vypytovať nebude.

Budú vedieť odhaliť telefónovanie v aute?

Je nesporné, že telefonujúci vodič sa nesústredí na riadenie tak, ako by sa mal. Rôzne štúdie ukazujú, že mnoho nehôd - aj smrteľných - by sa nestalo, keby jeden z aktérov práve netelefonoval alebo nepísal SMS správu. Navyše, telefonovanie vraz zhoršuje schopnosť viesť auto viac, ako alkohol. Telefonovanie za volantom je okrem toho na Slovensku, a aj v iných krajinách, zakázané. Pokuta

sa pohybuje na úrovni 1500 korún.

Odchytávať telefonujúcich vodičov je však v súčasnosti problematické, keďže jediný spôsob, ako ich odhaliť, je vizuálne sledovanie automobilov. Zrejme aj preto prišla spoločnosť Highway safety & technology s myšlienkou automatických detektorov telefonujúcich vodičov - Cellular detection system. Automatizované detektory však ukrá-

tia vodičov o časť súkromia. „Bezpečnosť vodičov, pasažierov, chodcov a ďalších motoristov je ďaleko dôležitejšia, ako vnímaná strata súkromia a pohodlia,“ povedal prezident a CEO spoločnosti HS&T Michael Rosen.

Spoločnosť si už podala patenty v USA aj v európskych krajinách. V USA by sa mal systém v komerčnej ponuke objaviť na jeseň tohto roka.

Red. -JK-

Centrum voľného času detí a mládeže v Dobšinej hodnotí

Naše zariadenie nekončí školský rok koncom júna, ale 31. mája. Jún, júl a august sú zamerané na leto, kde naša práca vrcholí. Preto spomeniem naše aktivity z pravidelnej záujmovej činnosti a podujatia. Pracovali tri oddelenia: oddelenie vedy a techniky, spoločensko vedné a oddelenie kultúry a umenia, spolu 20 záujmových útvarov. Krúžky boli vytvorené na základe záujmu detí a mládeže. Veľký záujem bol o počítače mažoretky menšie deti si našli svoje miesto v Šikulkách, Stonožke. Pozornosť si zaslúži aj Mladý parlament zložený zo študentov a žiakov vo veku od 14 do 18 rokov. Mládež

dokázala, že sú spoľahliví, pravidelne sa stretávali vydávali časopis a zároveň pomáhali pri organizovaní podujatí. Dochádzka na naše krúžky a aktivity bola dobrá a deti dosahovali pekné výsledky v súťažiach a výstavách. Snažili sme sa vytvoriť priaznivé podmienky aj pre Klub mamičiek, sú to rodičia na rodičovskej dovolenke, ktoré sa aj s deťmi stretávali u nás každý utorok. Okrem spoločenskej stránky má činnosť klubu veľmi dobrý vplyv na deti, ktoré idú prvýkrát do škôlky. Už teraz vyzývam rodičov, aby sa v septembri nezabudli u nás prihlásiť. Problém nám robia vzdelávacie

poukazy. Rodičia a deti ich dávajú na záujmovú činnosť v škole a nám prinášu mnohokrát pozde, keď si ich už nemôžeme nahlásiť. Pre nasledujúci školský rok vydalo MŠ SR smernicu o vzdelávacích poukazoch. „Vzdelávací poukaz reprezentuje osobitný ročný príspevok štát na záujmové vzdelávanie pre jedného žiaka. Podľa tejto smernice riaditelia vydávajú vzdelávacie poukazy svojim žiakom najneskôr do 10. septembra. Poukaz žiaci odozdajú jednému poskytovateľovi záujmového vzdelávania najneskôr do 25. septembra“. V prípade, že rodič dieťaťa odovzdá vzdelávacie

poukaz u nás poskytneme dieťaťu zdarma zájazdy a podujatia na ktorých je určený poplatok.

Aj v novom školskom roku chceme pokračovať v zvelaďovaní priestorov a vytváraní čo najlepších podmienok pre deti a mládež. Privítame každý nový nápad. Pri posledných podujatiach aktívne spolupracujeme so zamestnancami mestských lesov a pani Mackovou, vedúcou Kultúrneho domu v Dobšinej. Zlepšila sa aj spolupráca s komisiami mestského úradu, preto veríme, že čo najviac spríjemníme voľný čas všetkým občanom. A.Gömöriová

riaditeľka CVČ DaM

Aké boli tohtoročné dobšinské Turíce?

V piatok 25. mája o 12:00 hod. sa v rámci Turíčnych sviatkov po prvý krát na slávnostnom zasadnutí MsZ udelilo čestné občianstvo mesta Dobšiná, ktoré získali Jozef Červinka a Ing. Ján Štempel. O hodinu neskôr primátor mesta Dobšiná Karol Horník (na snímke) spolu s po-

slancami MsZ a členmi Banického združenia slávnostne otvoril Turíce na Námestí baníkov. O pol hodinu neskôr vystúpili na pripravenej tribúne deti z miestnych škôl, školských, predškolských zariadení a záujmových združení. O 16:30 hod. sa divákovi predstavil folklórny súbor Magura z Kežmarku. Ďalej nasledovalo losovanie tomboly, ktoré poznačil dážď. No netrvalo dlho, počasie sa umúdrilo a tak mohla v plánovanom čase o 18:30 vystúpiť známa skupina Eminent z Bratislavy, ktorá navodila svojimi piesňami dobrú náladu celému obecnstvu. Skupina Eminent o 20.-tej hodine ukončila pestrý piatkový

program Turíc.

V sobotu Turíce pokračovali o ôsmej hodine, kedy bol naplánovaný slávnostný budiček a už o deviatej sa konal sprievod dychovej hudby a mažoretiek mestom. O hodinu neskôr si znovu prišli na svoje priaznivci dychovky pri festivale dychoviek a mažoretkových kolektívov na Námestí baníkov pod záštitou GS Rožňava. Po obednej pokračoval program súťažami v pití piva, ručnom rezaní a kálaní dreva, ktoré zožali veľký úspech, ako u súťažiacich, tak aj v obecensťve. O 16.-tej sa prítomní presunuli na ekumenické bohoslužby v evanjelickom kostole. Vyvrcholením sobotňajšieho programu Turíc bolo vystúpenie známej rockovej skupiny Sexit z Rožňavy v priestoroch kultúrneho domu.

V nedeľu ráno sa naše mesto prebudilo do posledného dňa Turíčnych sviatkov. O 08:30 hod. sa zišli členovia Banického združenia a už z diaľky bolo počuť tóny dychovej hudby, ktoré pozývali do slávnostného turického sprievodu. Na úvod sa odohrala banícka hymna. Čelo banického sprievodu tvorili banícke zástavy, skrížené kladivá,

symbols baníctva. V prvom rade kráčal primátor mesta Dobšiná Karol Horník, prednosta MsÚ Stanislav Holienčík, riaditeľ závodu Siderit a ďalší hostia, ktorí sa zúčastnili na slávnostnej svätej omši a Službách Božích v rímsko-katolíckom a evanjelickom kostole. Mgr. Radovan Gdovín, evanjelický zborový farár vo svojej kázni ďakoval Pánu Bohu za to, že ochraňuje baníkov pri ich ťažkej práci. Po bohoslužbách sa sprievod zastavil pri pomníku padlých, kde položil kyticu kvetov. O 10:00 hod. pred radnicou čakali predstavitelia mesta Dobšiná. Pán primátor Karol Horník predniesol slávnostný príhovor

mení 681. výročia prvej písomnej zmienky o našom meste. Na ich bezproblémový priebeh dohliadalo viacero zložiek ako Mestská polí-

a ocenil baníkov z Banického združenia. Slávnostné dopoludnie pokračovalo posedením v kultúrnom dome hodine za tónov dychových hudieb z Dobšinej a Nižnej Slanej. Popoludní o 15:00 hod. sa konala tradičná banícka zábava. Tohtoročné Turíce sa niesli v zna-

cia, OO PZ, Miestny spolok Slovenského Červeného kríža v Dobšinej a ďalší. Všetkým patrí veľká vďaka.

Text: Red. -JK- & P.B.

Foto: Red. -JK-

Prepúšťanie na úradoch práce?

Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny v celom Rožňavskom okrese opustí do konca roka 17 zamestnancov. Z akých postov budú úradníkov prepúšťať, či pôjde o stredoškolský vzdelaných ľudí, alebo v akom časovom horizonte sa bude prepúšťanie uskutočňovať nie je známe. Úrady práce tak zareagujú na výsledky analýzy, ktorú vypracovalo Ústredie práce spolu s ministerstvom. Analýza súvisí s rozhodnutím vlády znížiť počty štátnych zamestnancov o 20 percent.

„Potreba znížovania stavov vyplývala na základe analýzy procesov, nie personálneho auditu. V tejto chvíli nie je možné hovoriť o tom, z akých pozícií budú ľudia odchádzať, alebo o tom, či to budú ľudia so stredoškolským, alebo vysokoškolským

vzdelaním,“ uviedla Andrea Rudnayová z ÚPSVaR v Rožňave. Analýzu vypracovala firma S and K Bratislava. Dokument však rezort nezverejnil. Považuje ho totiž za „interný materiál“. Z celkového počtu 158 zamestnancov ich odíde z úradu sedemnást, čiže necelých jedenást percent. Všetkým prepusteným sa ich kolegovia budú ešte pred odchodom z úradu snažiť nájsť

nové zamestnanie. „Budeme rokovať so zamestnávateľmi a samozrejme, hľadajú sa aj ďalšie možnosti, či už prostredníctvom vzdelávania, alebo rekvalifikácie,“ objasnila Rudnayová. Odstupné dotknutých zamestnancov

rieši zákonník práce a zákon o štátnej službe. Keďže v tejto chvíli nie je jasné, v akom pomere budú nadbytoční zamestnanci zamestnancami vo verejnej službe a zamestnancami v štátnej službe, nie je možné odhadnúť výšku finančných zdrojov. „Isté ale je, že znížovanie počtu zamestnancov nekladie zvýšené nároky na mzdové prostriedky a bude zrealizované v rámci rozpočtu na rok 2007,“ tvrdí A. Rudnayová. Každý úrad si navrhne vlastný časový plán, v ktorom sa prepúšťanie uskutoční. Momentálne panuje na úradoch stiesnená atmosféra. V neistote sa ocitol každý jeden zamestnanec. Koľko ich do konca roka ubudne na vysunutom pracovisku v Dobšinej?

Korzár, -JK-

Možnosti ZABRÁNENIA ÚPALU

V týchto horúcich dňoch je človek vystavený účinku vysokých teplôt v ovzduší. Najohrozenejší sú deti a starší ľudia. Úpal a prehriatie organizmu vzniká väčšinou postupne, keď sa telo nevie vyrovnáť s teplotou v prostredí.

Príznaky úpalu mávajú niekedy aj dramatický priebeh. Náhle mu začiatku predchádza bolesť hlavy, závrat a únava. Potenie je obvykle, ale nie vždy znížené, koža je horúca, červená a suchá. Telesná teplota rýchle stúpa na 40 alebo 41 stupňov Celsia. Zvyšuje sa tepová a dychová frekvencia, pulz je rýchly a silný. Pridružuje sa závrat, nepokoj, pacient sa cíti ako by horel. Pacient má napätie na kožu zvracaniu, prípadne vraciu. Postupne sa vyvíja kolapsový stav, ktorý môže prejsť do bezvedomia a ku kŕčom. Ak by tento stav trval dlhšie, vyvíjal by sa ku trvalému poškodeniu mozgu.

Opatrenia na zvládnutie takýchto príznakov musia byť zahájené okamžite. Treba začať s ochladzovaním na tmavom, vetranom mieste, postihnúť ho vyzlečieme, balíme do osušiek ochladených ľadovou vodou, prípadne ponoríme do studeného kúpeľa, ľad môžeme aplikovať zabalený do látky do podpažia, na krk a slabiny. Snažíme sa vykompenzovať straty tekutín a minerálov, pacienta uložíme do stabilizovanej polohy na boku, ak je pri vedomí v polosedie. Teplotu meriame každých 10 minút, znižujeme do 38,3 stupňov Celsia, aby sa zabránilo zvratu hyperpyrexie do hypotermie.

Horúce leto prináša aj takúto skúsenosť pre tých, ktorí podcenili príjem tekutín, vystavujú sa nadmernému vplyvu slnečných lúčov, nepoužívajú pokrývku hlavy, prípadne sú nevhodne oblečení, prehŕňajú športové aktivity. Bolo by vhodné rešpektovať čas medzi 11:00 a 16:00 a odložiť pobyt na slnku na neskôr. Odporúčané množstvo tekutín v horúčavách sú tri až štyri litre. Dôležité je aj správne stravovanie, obmedzenie alkoholu. Ak niektorý z týchto príznakov spozorujete, je vhodné obrátiť sa na lekára prípadne na zdravotníka, ktorí posúdi potrebu doplnenia tekutín a zvládnutie kritickej situácie.

MS SČK v Dobšinej

(Ne)globál!

Najlepšie sa uvažuje o tom, čomu človek až tak veľmi nerozumie. To, čomu rozumiete, je vám v podstate jasné a niet o čom diskutovať. Ale ak je niečo mimo vášho pochopu (úžasný zvrat, málo používaný), tak sa o tom rozdebatujete jedna radosť. Napríklad život Ježiša. Tak málo o tom vieme a tak radi sa tým zaoberáme. Pretože čím menej o niečom viete, tým viac vás zaujme akákoľvek nová informácia na danú tému. A výrobcovia nových informácií sú vždy naporúdzí. (Mimochodom, už pred pár rokmi som položil lingvistickú otázku, čo je to „porúdz“ a doteraz som nedostal odpoveď.) Teraz je, okrem Ježišovho života, tak často zobrazovaného vo filmoch a v románoch, veľmi aktuálnou témou globálne otepľovanie. Ako to už býva, málokto vie presne, o čo ide, o to viac sa o veci diskutuje a vytvárajú sa, ako to už býva, dva tábory, tábor alarmistov a tábor bagatelizátorov. Alarmisti, pochopiteľne, alarmujú a upozorňujú, že sa rútime do záhuby a že sme si to zavinili sami, pretože vypúšťame emisie a spôsobujeme, že atmosféra mení svoje zloženie a tým sa približujeme ku katastrofe. Bagatelizátori si zas z toho ťažkú hlavu nerobia a tvrdia, že alarmisti sú panikári. Alarmisti sa ohradzujú, že im záleží na osude planéty a že bagatelizátori nechcú vidieť nebezpečenstvo. Niektorí alarmisti dokonca vedia, prečo niektorí bagatelizátori nebezpečenstvo bagatelizujú. Pravdaže, pre zisk. A kde sa objaví slovo zisk, tam nastáva hrobové ticho. Nie z úcty, ale zo strachu. Lebo zisk je, ako to už býva, čosi naozaj nepekne, najmä ak ho dosiahne niekto iný ako my. Ale o tom potom. Na útok odpovedajú bagatelizátori útokom a poznamenávajú, že aj alarmisti majú dosť veľké zisky z toho, že alarmujú. Lebo, a to dodávam ja, nič nie je dnes zadarmo, ani humanizmus. Takto sa oba tábory prekrávajú a ohnivo škriepia o tom, či koniec sveta nastane, alebo nie. Málo sa už spomína termín. Lebo keby alarmisti povedali, že záhuby, do ktorej sa vlastným pričinením rútime, príde o tri a pol roka, tak to by už bolo slovo do bitky. Ale takto je to v nedohľadne, ide rádo o státisíce rokov a to, s prepáčením, nemôže byť vhodná téma pre politický zápas. Lebo, priznajme si to, aj globálne otepľovanie sa zmenilo, ako to už býva, na politický zápas. Zatiaľ nikto nevyhral. Čo sa mňa týka, som skôr bagatelizátor, lebo ak niečomu nerozumím, tak sa toho odmietam báť. Ale kladiem si otázku: čo doba ľadová? Prečo sa ľadovce roztapia? Aké emisie to mohli spôsobiť? Nie je to náhodou tak, že príroda si robí, čo chce a človek, vo svojej nadutosti, si myslí, že môže niečo ovplyvniť, či už pozitívne, alebo naopak? Zmenia na tom niečo koncerty typu Live Earth?

Juraj Karika

Medzinárodný deň detí v materskej škole

Oslavu MDD prežíva každá škola po svojom. Naša materská škola na ul. SNP dostala tohto roku pozvanie od novovzniknutého občianskeho združenia Mladá Dobšiná – t.j. mládeže mesta vo veku od 15 – 25 rokov na prechádzku rozprávkami, ktorú pripravili v areáli Ramže, spravovanou Mestskými lesmi.

A ako to vyzeralo? Najprv sme menšie deti posadili do Avie, ktorá ich odviezla a väčšie deti s pani učiteľkami prešli celú cestu z MŠ do Ramže peši. Pri vchode nás čakala

veselá výzdoba, usmiaty šaško Jaško a informátor Vlado, ktorý nám poskytol informácie o pripravených atrakciách a samotnom areáli. Našli sme tu zakliatu Snehulienku, čo spala tvrdým spánkom a mohol ju zobudiť iba pekný spev detí, za čo sa šťastná poďakovala červeným jablčkom každému, komu sa to podarilo. Neďaleko sedela smutná princezná, ktorú deti rozveselovali smiešnymi grimasami, vtipmi, ale i šteklením, začo každého odmenila zlatým náramkom. Vedľa pri rybníčku chytal zlaté rybky zelený vodník. A že tam ozaj boli, sme sa sami presvedčili, keď sme jednej zlatej rybke mohli pošeptať tajné želania, ktoré nám po uhádnutí vodníkových zákejných rozprávkových hádaniek i splnila. Vodník nám dokonca dal vypíť i zelený, žabí sliz, ktorý nám náramne chutil. Pri veľkom ohnisku sa krútili dve strašné čarodejnice. Stále čosi v kotly varili a zaklínali až sme mali strach a keď chceli od nás

takú a takú prísadu, čo nám ukázali v knihe kúziel, hneď sme leteli ich želanie splniť a boli sme vďační, že asi omylom nám dali sladké, gumené červíky a hadíky a nie tie ozajstné. Ani sme sa nestačili spamätať a už sme natrafili na dvoch spokojných lúpežníkov, čo oddychovali po úspešnej akcii pri skrytom poklade. No my sme im oddych prekazili, keď sme sladké, zlaté dukáty, čokoládky a kinderky objavili a potom sme už smutných lúpežníkov prinútili hrať sa s nami i kolo mlynské. Pretože, lepšie je hrať sa, veď kradnúť sa nesmie. Pre odvážnejších tam bol i čarovný kôň Pegas, čo mal dobrú náladu a tak sa mnohým dovolil na ňom povoziť. Že ten čas tak strašne letí sme si všimli iba vtedy, keď nám tety kuchárky zo škôlky priviezli guláš a my sme si uvedomili, akí sme hladní a že je čas obeda.

Po načerpaní nových síl sme skúšali preťahovanie lanom – dievčatá proti chlapcom, veľkí proti malým, ale i deti proti pani učiteľkám. A aký bol výsledok? Ten bol samý smiech a šťastie, keď deti konečne porazili

svoje pani učiteľky a vôbec im nevadilo, že sa všetci váľajú po zemi. Potom nasledovali i športové disciplíny, ako skok vo vreči, či hádzanie loptičiek do prázdnych plechovíc. Každému sa vyplatilo zapojiť sa do súťaží, pretože každý bol odmenený. Ani sa nám nechcelo veriť, že sa deň už končí a je najvyšší čas vrátiť sa domov, lemm unavené nohy, plná hlava krásnych zážitkov a dojemov hovorili, že všetko sa raz musí skončiť. Tak sme na záver upratali „už nás“ areál, poďakovali sa organizátorom a dohodli sa, že o rok opäť prideme (už sa nevieme dočkať).

Sme skutočne veľmi vďační za nádherný deň a šťastní, že veľká mládež nezabúda na nás malých. Veď raz i my budeme veľkí... Ďakujeme!!!

Deti materskej školy.

Touto cestou riaditeľstvo MŠ na ul. SNP, vyslovuje poďakovanie Občianskemu združeniu Mladá Dobšiná, MsL s.r.o., TS s.r.o., ako aj vedeniu mesta Dobšiná za sponzorské darčeky, pomoc a realizáciu MDD.

Vedenie MŠ

Foto: OZ Mladá Dobšiná

Nový zákon o ochrane spotrebiteľa

Práva a povinnosti výrobcu, dovozcu a distribútora pri ochrane zdravia a života spotrebiteľa a jeho ekonomických záujmov pri poskytovaní výrobkov a služieb upravuje nový zákon o ochrane spotrebiteľa, ktorý vstúpil do platnosti 1. júla. Novým prístupom k ochrane spotrebiteľa je zreteľné označenie predávajúcich, aby boli odlišení od kupujúcich v miestnosti predaja.

Predávajúci musí kupujúcemu výrobok predviesť. Výrobok musí byť vždy vyznačený aktuálnou cenovkou. Novou právnou úpravou sa zavádza aj zákaz klamaní spotrebiteľa. Jednoznačne sa zakazuje predaj a ponuka nebezpečných výrobkov ako základného predpokladu naplnenia ochrany spotrebiteľa. Zákon určuje, kedy je opodstatnené stiahnutie výrobku z obehu a definuje spôsob

informovania spotrebiteľa o nebezpečnom výrobku. Pokuty za porušenie zákona môžu dosiahnuť 2 milióny Sk s možnosťou navýšenia na 5 miliónov Sk. Ak sa potvrdí ujma na živote a zdraví spotrebiteľa, predávajúcemu hrozí pokuta 10 miliónov Sk. Máte pocit, že niektorý predajca porušil vaše práva, či nedodržuje zákonom stanovené povinnosti? Prinášame vám zoznam kontak-

tov, kde môžete podať podnet na prešetrenie (aj anonymne).

**Inšpektorát SOI ň
pre Košický kraj,
Vrátna č. 3, 043 79 K o š i c e 1
- odbor technickej kontroly
výrobkov a ochrany
spotrebiteľa
- právny odbor
tel. č. : 055/6220 781,
fax. 055/ 6224 547
ke@soi.sk**

Rekreačné stredisko Dedinky - člnkovanie na vode

Malebná obec v Hnileckej doline pri brehoch vodnej nádrže Palcmanská Maša, ktorá je známym a obľúbeným rekreačným strediskom v letnej sezóne. Nádherné prostredie prírody ponúka nekonečné množstvo možností na relaxáciu a odych. Dedinky sú skrátka ideálnym miestom na letné kúpanie, či návštevy zaujímavých miest v okolí počas celého roka. Preto vám dnes prinášame reportáž o tomto vyhľadávanom turistickom stredisku. Najbližšou cestou ako sa dostať na Dedinky je pre našinca cez Dobšinský kopec. Ale odporúčame vám radšej cestovať autom, pretože autobusové spojenie je značne nedostačujúce a vyhnete sa tým adrenalinovým situáciám. Hneď pri vstupe do obce vás uchvátí pohľad na vodnú nádrž ktorá je posiatá člnmi. Zaiste si člnko-

vanie budete chcieť tiež vyskúšať a tak je tu pre vás pripravená požičovňa. Samozrejme, že nič nie je zadarmo, ale cena je celkom primeraná. S ubytovaním si na Dedinkách nemusíte robiť veľké starosti. Na každom kroku je možnosť privátneho ubytovania. Pre tých, ktorí uprednostňujú pohodlie hotela je tu pripravený hotel Priehrada. Navštívili sme ho a interiér je v celku pekný, no nájdete sa i nedostatky. Jeho slabinou sú sociálne zariadenia. Niežeby ich tam bol nedostatok, ale nikoho by zrejme nenadchol pohľad na neudržované WC. Pre tých ktorí radi kempujete, je v centre Dedínok pripravený slušný kempingový areál s množstvami ohnísk, ale i dávkou nesúkromia, lebo býva často doslovne preplnený. Jeho najväčším nedostatkom sú ale opäť sociálne zaria-

denia. Je ich tam nedostatok, a úroveň tých, ktoré fungujú je mierny podštandard. No s reštauráciami nie je žiadny problém. Najesť sa dá skutočne na každom kroku a ich služby sú na vysokej úrovni. Azda najvyhľadávanejšou reštauráciou je novootvorená Lodenica.

Najväčšou atrakciou na Dedinkách ostáva ich okolitá príroda, ktorá zaiste chytí za srdce nejedného návštevníka. Turistické stredisko Dedinky a služby, ktoré ponúka, preto dnes hodnotíme ako priemerné.

Spracoval: Red. -JK-

Rekreačné stredisko Július - fajn relax aj v lete

V malebnom prostredí Slovenského Rudohoria, v rázovitej oblasti Slovenska, sa pod kopcom Radzim, neďaleko obce Vyšná Slaná, nachádza rekreačné stredisko Július. Svojou polohou v oblasti s množstvom turistických atrakcií a so širokou paletou služieb je predurčené na strávenie

príjemných chvíľ oddychu a rekreácie, či už pre turistické skupiny, detské tábory, školy v prírode, jednotlivcov alebo rodiny s deťmi. V blízkosti sa nachádza množstvo atraktívnych turistických lokalít, čo iste oceníte hlavne v letnej turistickom sezóne. Rekreačné stredisko Július je umiestnené na úpätí kopca Radzim. Má ubytovaciu kapacitu 84 lôžok v štvorposteľových izbách so štandardom turistickej ubytovne a s možnosťou stravovania. Súčasťou objektu je jedáleň s vlastnou kuchyňou a bar. V bezprostrednej blízkosti je situovaný bazén, volejbalové a futbalové ihrisko, dva tenisové kurty, sauna a záhradné posedenie s grilom. Keďže rekreačné zariadenie leží v oblasti plnej prírodných krás a historických pamiatok je priam predurčené na organizovanie letných detských táborov. Pre túto možnosť hovorí aj široká paleta možností využitia času v tomto zariadení. Okrem bazény je to aj futbalové, tenisové, volejbalové a nohejbalové ihrisko. Čistota areálu i samotného bazéna je na veľmi vysokej úrovni čo zaiste ocení každý návštevník zariadenia. Cena na dieťa a deň je v celku príjemným prevkapaním (v cene je ubytovanie, 5x denne strava a využívanie všetkých možností rekreačného strediska). Stredisko ponúka aj možnosť zabezpečiť autobusovú dopravu na poznávacie výlety do blízkeho aj vzdialenejšieho okolia, ktoré je plné prírodných krás a historických pamiatok. Preto rekreačné stredisko Július ohodnocujeme výbornou.

Spracoval : Red. -JK-

Umiestnenie žiakov FC Dobšina

TABUĽKY

Tretoligoví žiaci Dobšinej majú za sebou už štvrtú sezónu v regionálnej súťaži a siedme miesto z predošlej sezóny si obhájili. V jesennej časti v domácom prostredí prehrali iba so Svinicou a remizovali s N. Myšlou. Vonku získali sedem bodov, keď vyhrali v Seni a V. Opátskom. Bod si vybojovali po remíze v Kechneci.

Výsledky jesennej časti: Dobšina - V. Opátske 6:2, Poproč - Dobšina 5:2, Dobšina - Svinica 1:2, Seňa - Dobšina 1:5, Dobšina - N. Myšla 1:1, Kechnec - Dobšina 3:3, Dobšina - Medzev 1:0, Krásna - Dobšina 4:1, Dobšina - Šaca 3:1, V. Ida - Dobšina 5:0, Dobšina - Geča 4:2, Valaliky - Dobšina 2:0, V. Opátske - Dobšina 1:2

V jarnej odvete sa im darilo menej, keď v domácom prostredí dvakrát prehrali s Kechnecom, a Krásnou. Dve remízy sa zrodili proti V. Ide a Poproču. Vonku naplno bodovali v Medzeve a bod uhrali v Svinici. Najvýraznejšie víťazstvo si zaknihovali proti Valalikom, ktorým nadelili takmer tucet gólov.

Výsledky jarnej časti: Dobšina - Poproč 2:2, Svinica - Dobšina 2:2, Dobšina - Seňa 4:1, N. Myšla - Dobšina 8:1, Dobšina - Kechnec 2:6, Medzev - Dobšina 0:1, Dobšina - Krásna 1:2, Šaca - Dobšina 2:1, Dobšina - V. Ida 1:1, Geča - Dobšina 5:1, Dobšina - Valaliky 11:0

„S výkonom i umiestnením môžem byť spokojný. V niektorých stretnutiach sme nenastúpili v kompletnej zostave, nakoľko nám chýbali hráči zo základného kádra, pričom na tréningoch sme často mávali aj pätnásť hráčov. Hlavným dôvodom absencie bolo to, že v škole niektorí dosahovali horšie výsledky a rodičia im futbal zakázali. Myslím si, že mohli nájsť aj iný spôsob trestu a nie chlapcom uberať športovú činnosť. Samozrejme na prvom mieste je škola. V novom súťažnom ročníku pravdepodobne dôjde k reorganizácii tretej ligy a predpokladom štartu je dvojčeka, ktorú nemáme. Preto sme žiakov prihlásili sólo do štvrtej ligy, ktorá sa má pravdepodobne vytvoriť. Všetko však záleží od počtu prihlásených mužstiev,“ povedal tréner žiakov FC Dobšina Mgr. Ján Krišák.

Umiestnenie - rekapitulácia: 2003/2004 - 11. miesto, 2004/2005 - 9. miesto, 2005/2006 - 7. miesto, 2006/2007 - 7. miesto

Zdroj: Korzár
Úprava: Red. -JK-

Doma	6	4	1	1	16:8	13
Vonku	7	2	1	4	13:21	7
Celkom	13	6	2	5	29:29	20

Časť jesennej tabuľky III. ligy sk. A

1. Poproč	13	11	1	1	62:18	34
2. Svinica	13	9	1	3	45:20	28
3. V. Opátske	13	7	1	5	39:22	22
7. Dobšina	13	6	2	5	29:29	20
13. Seňa	13	1	1	11	19:76	4
Doma	6	2	2	2	21:12	8
Vonku	5	1	1	3	6:17	4
Celkom	11	3	3	5	27:29	12

Časť konečnej tabuľky III. ligy sk. A

1. Poproč	24	18	3	3	110:45	57
2. Svinica	24	15	3	6	82:40	48
3. V. Opátske	24	14	2	8	78:36	44
7. Dobšina	24	9	5	10	56:58	32
13. Seňa	24	1	1	22	22:164	4

Konečná tabuľka III. ligy sk. A

1. Poproč	24	18	3	3	110:45	57
2. Svinica	24	15	3	6	82:40	48
3. V. Opátske	24	14	2	8	78:36	44
4. Geča	24	13	2	9	82:59	41
5. Kechnec	24	11	6	7	78:66	39
6. Šaca	24	11	1	12	70:70	34
7. Dobšina	24	9	5	10	56:58	32
8. N. Myšľa	24	9	4	11	58:64	31
9. Valaliky	24	8	6	10	45:46	30
10. Medzev	24	9	3	12	42:57	30
11. Krásna	24	9	2	13	51:62	29
12. V. Ida	24	8	4	12	59:66	28
13. Seňa	24	1	1	22	22:164	4

Najlepší priateľ...

Kto je najlepším priateľom človeka? Kniha alebo pes? Pozrime sa na to bližšie. Kniha nezaberie veľa miesta. Doma v knižnici môžete mať aj stovky, tisíce kníh. Ale koľko môžete mať doma psov? To je prvý argument v prospech knihy. Ďalej. Kniha nepýta jesť. Ako je deň dlhý, ani jej to na um nezide. Ani knihy veľmi náročné na čítanie nepýtajú jesť. Taký Proust alebo Joyce, Dumasovi mušketeri sa tiež zaobídu bez stravy a koľko toho v priebehu deja pojedia a popijú. Najmä Porthos. Ak ich máte doma v knižnici, nezatúžia ani po omrvinke. Hemingway. Väčšiu časť života prechladal. A jeho knihy nič. Totálna abstinencia. Ani vody sa im nezažiada. Pokračujme. S knihami netreba každé ráno a každý večer chodiť na prechádzku. Netreba ich, ako sa vraví, venčiť. Mne sa tento bohemizmus nepáči, ale preložené to znie ešte horšie. Ďalší argument v prospech knihy. A keby ste si knihu niekedy aj zobrali so sebou do parku, sadnete si na lavičku, držíte ju v rukách, nemusíte sa stále báť, či vám neodbehne, ak ide okolo niekto tiež s knihami, tá vaša ostáva pokojná, nemyká sa a čo je najdôležitejšie – nebreše. Nebreše, nezavýja, neobližuje vás, nezastaví sa pri každom strome, nemusíte po nej zbierať exkrementy. Ak je nevlúdne počasie, prší, je blato alebo snehová plachanica, kedysi nazývaná loč-poč, kniha sa neušpiní, nezamaže, nezamočí. Keď sa vrátite domov, nemusíte jej utierať laby, aby nezaskvinila váš príbytok. Netreba ju kúpať, strihať a česať. Nemusíte ju ustavične odháňať z fotela. V noci k vám nelezie do postele. Ráno vás nedurí, aby ste už išli von. Okrem toho kniha nesmrdí, ani nesmradí. Jediné, čo ju približuje k psovi, je, že aj knihy sa pretŕčajú na výstavách a získavajú ocenenia. Ale nie sú to vaše osobné knihy, sú to ich duplikáty. Tie vaše ležia pokojne v knižnici. Často nedotknuté. A teraz to najdôležitejšie. Kniha je síce ženského rodu, tá kniha, ale nemusíte ju dať kryť. Nemusíte zhaňovať vhodného psa s rodokmeňom, ani sa vám nezatúla a nevrhne dákeho bastarda. Ak chcete mať v knižnici bastarda, stačí si kúpiť menej hodnotnú knižku a strčiť ju medzi Faulknera a Dostojevského. Uvidíte, že nebudú protestovať. A predsa... blížime sa k pointe... často dávam pred knihami prednosť psovi. Prečo? Pretože kniha sa nevie radovať, keď sa vrátite domov. Neskrutne sa radovať z vášho návratu dokáže len pes. Vyskakuje od radosti, breše od radosti, obližuje vás od radosti, že ste sa vrátili, lebo v to už hádam ani nedúfal, hoci ste boli iba vyniesť smeti. Teší sa z vašej existencie. S takou intenzitou to nedokáže nielen kniha, ale ani priateľka.

Ju-

Mesto Dobšina
a
redakcia Dobšinských novín
vyhlasujú

LETNÚ SÚŤAŽ AMATÉRSKEJ FOTOGRAFIE

TVÁR DOBŠINEJ

Súťažné kategórie:

K1 klasická a digitálna fotografia: história a súčasnosť Dobšinej
K2 klasická a digitálna fotografia: voľná téma súvisiaca s Dobšinou

Podmienky súťaže pre obe kategórie:

- maximálny počet fotografií od jedného autora 3 ks
- formát min. 15 x 21 cm pre snímky farebné, čiernobiele a digitálne, platí pre každú kategóriu.
- pri každej zaslanej fotografii musia byť priložené údaje: meno, adresa a téma zvlášť pre každú fotografiu.
- vyhlasovateľ si vyhradzuje právo zverejniť vybrané snímky

Uzávierka súťaže bude 10. septembra 2007

Klasické súťažné snímky posielajte, alebo prineste na adresu:
Redakcia Dobšinských novín (vchod pri bankomate)

Kultúrny dom Dobšina
Nám. Baníkov
Dobšina
tel.: 058/ 79 41 163
mob.: 0905 597 957

Digitálne súťažné snímky posielajte na:
dobsinske.noviny@inmail.sk

Súťažné fotografie vyhodnotí porota.
Vítané práce budú ocenené hodnotnými cenami a budú uverejnené v septembrovom vydaní Dobšinských novín.

PAV Dobšinský kopec 2007

Uplýnul ďalší rok a naše mesto privítalo účastníkov pretekov automobilov do vrchu Dobšinský kopec 2007, ktorý už akosi neodmysliteľne každoročne zahajuje čas dovolení a prázdnin. 24. ročník PAV Dobšinský kopec sa uskutočnil v dňoch 30.júna a 01.júla 2007 ako dve samostatné súťaže a ich výsledky sa

započítavali do seriálu Majstrovstiev Slovenska, Zóny strednej Európy a pohárov FIA. Snahou usporiadateľov bolo aj v tomto roku pozvať na trať Dobšinského kopca čo najkvalitnejších pretekárov z domácej liahne, ale aj zo zahraničia. Celkom sa ich prihlásilo 76. Prevzatých bolo 59 pretekárov a klasifi-

kovaných 54. Medzi nimi samozrejme nechýbal ani posledný držiteľ traťového rekordu Jaro Krajčí (2:38,414 min., 153,8 km/hod., na vozidle Ralt F3000 – ešte bez retardéra). Privítali sme tiež špičkových pretekárov z Čiech, Maďarska či Rakúska. Po úpravách trate, hlavne z dôvodu zvýšenia bezpečnosti pretekárov

ale aj divákov, sme s náštím čakali na nové časy, ktoré dosiahnu pretekári. Celková dĺžka sa posunula na 6 810 m, čo je nepatrné zvýšenie ale naviac je jedná zákruta, čím sa ich počet zvýšil na 30. Pre tento ročník pribudol na „rovni“ jednoduchý, z pneumatík postavený, spomaľovací retardér čo tiež prispelo k zatriktiv-

neniu týchto pretekov pre divákov. Na druhej strane postavenie retardéra nemalo vplyv na dosahované časy, pretože už v sobotňajších tréningoch sa ukázalo, že ak vyjde počasie a nebude pršať padne posledný traťový rekord. A tak sa aj stalo, že v nedeľňajších pretekoch staronový držiteľ Jaro Krajčí vytvoril nový rekord trate (už aj s retardérom), na vozidle Reynard F3000, ktorý má hodnotu 2:37, 897.

Novinkou pre zlepšenie informovanosti divákov, bol prenos komentovaného slova a hudobného doprovodu cez lokálne zriadené rádio Viva. Na pretekoch sa celkom akreditovalo trinásť zástupcov médií (Autožurnál, Korzár, Autosportmédiá – CZ, TA 3, Rádio Viva ...), ktorí prinášali aktuálne informácie z pretekov.

Touto cestou by som sa chcel menom usporiadateľa – Mesta Dobšiná, poďakovať všetkým zainteresovaným čínníkom za úspešné zvládnutie organizácie pretekov. Sponzorom a médiám za pomoc a propagáciu nášho športového podujatia. V neposlednom rade divákovi za pochopenie usporiadateľov a ich zodpovedné chovanie počas pretekov ako aj všetkým obyvateľom Dobšinej za porozumenie a drobnú pomoc pre samotných pretekárov, ktorí sa nachádzali v blízkosti ich obydlií.

Spoločne sa tešme na jubilejný 25. ročník pretekov automobilov do vrchu Dobšinský kopec 2008.

Text: Ján Kuchár
Foto: Red. -JK-

Výsledky zo soboty 30.06.2007:

Voľný medzinárodný pretek: – absolútne poradie

Por.	Št. č.	Jazdec	Štát	Automobil	Trieda	Čas	Strata	Rýchlosť
1.	3	Dušan NEVERIL	CZ	Lola F3000	D/E-3000	5:51,018	-	139,69
2.	4	Jaroslav KRAJČI	SK	Reynard F3000	D/E-3000	6:04,451	13,433	134,54
3.	39	Peter JUREŇA	SK	Mitsubishi Lancer Evo IX	N+2000	6:13,960	22,942	131,12
4.	66	Milan KAŠPÁREK	CZ	Škoda Fabia MM01	E1-2000	6:14,225	23,207	131,02
5.	38	Anton STRNAD	SK	Mitsubishi Lancer Evo VII	N+2000	6:14,801	23,783	130,80

M – SR: - absolútne poradie

Por.	Št. č.	Jazdec	Štát	Automobil	Trieda	Čas	Strata	Rýchlosť
2.	4	Jaroslav KRAJČI	SK	Reynard F3000	D/E-3000	6:04,451	13,433	134,54
3.	39	Peter JUREŇA	SK	Mitsubishi Lancer Evo IX	N+2000	6:13,960	22,942	131,12
5.	38	Anton STRNAD	SK	Mitsubishi Lancer Evo VII	NA+2000	6:14,801	23,783	130,80

Výsledky z nedele 01.07.2007:

Voľný medzinárodný pretek: – absolútne poradie

Por.	Št.č.	Jazdec	Štát	Automobil	Trieda	Čas	Strata	km/h
1.	4	Jaroslav KRAJČI	SK	Reynard F3000	D/E-3000	5:18,627	-	153,89
2.	10	Miroslav FAJKUS	CZ	Lucchini P3-95M	CN-3000	5:45,574	26,95	141,89
3.	7	Herbert PREGARTNER	A	Porsche 911 Turbo	E1+2000	6:01,169	42,54	135,76
4.	29	Dan MICHL	CZ	Lotus Michl 07/01	E1-2000	6:07,703	49,08	133,35
5.	2	Andrej KRAJČI	SK	Opel Lotus	D/E-2000	6:10,301	51,67	132,41

M – SR: - absolútne poradie

Por.	Št.č.	Jazdec	Štát	Automobil	Trieda	Čas	Strata	km/h
1.	4	Jaroslav KRAJČI	SK	Reynard F3000	D/E-3000	5:18,627	-	153,89
2.	2	Andrej KRAJČI	SK	Opel Lotus	D/E-2000	6:10,301	51,67	132,41
3.	39	Peter JUREŇA	SK	Mitsubishi Lancer Evo IX	N+2000	6:14,237	55,61	131,02

DOBŠINSKÉ NOVINY – vydáva Mesto Dobšiná, na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva v Dobšinej č. 58-7/V. - 2007.

Vedie redakčná rada: Juraj Karika, PaedDr. Anna Klausmanová, František Novotný. Adresa redakcie DN: Dom kultúry, 04925 Dobšiná, tel. 058/ 7941 163, mob. 0905 597 957 mail : dobshinske.noviny@inmail.sk. Tlač: Tlačiareň OTOPRINT, Rožňava. Grafická úprava: Agentúra GEMEDIA, Rožňava, tel. 0907 462 674, www.gemedia.sk. Uverejnené príspevky od dopisovateľov nehonorujeme. Za pravdivosť príspevku zodpovedá autor. Všetky práva vyhradené!